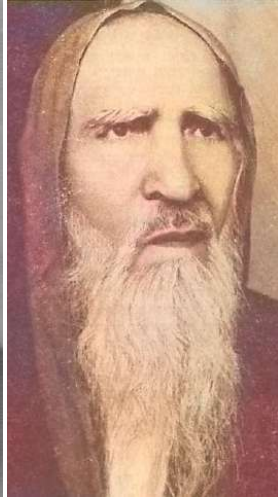

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

24 שעות ללא פרסומות.
ללא חדשות.
ללא פוליטיקה.

מיטב השידורים מגדולי הרבנים

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במ"ל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

ערוב 2000

הרב הגאון רבי לוי הכהן רבינוביץ רפפורט זצ"ל- נולד בצפת ב-כ"ד תמוז ה'תר"פ (1920). משפחתו מיוחסת לש"ך (אולם אחד מאבות המשפחה החליף את שם המשפחה לרבינוביץ בגלל גזרת הגיוס ברוסיה שמשפחה שבה יותר מכן אחד, יתגייס הבן השני לצבא. וביקש הלה לבל ידעו ששייך לאותה משפחה). בעודו צעיר התגלו בו מעלות נפלאות, התמדה עצומה וכישרונות ברוכים. לפני גיל תשע כבר התייתם מאימו ואביו ל"ע והוכנס לבית-היתומים 'דיסקין'. בהמשך למד בישיבת 'תורה ויראה'. גדולי הדור שעבר הגדירו אותו כ'חפץ חיים' של דורנו. הגאון ר' שלמה זלמן אויערבאך שאל אותו בהלכות יורה-דעת וכן העיד עליו הגרי"ש אלישיב: "**הגדלות של ר' לוי אינה דווקא בגאונותו המופלגת אלא גם בכך שמעולם לא דיבר לשון הרע!**".

אחר נישואיו התגורר בדירת חדר בשכונת התימנים, כשאפילו ריהוט מינימלי כמעט לא היה להם ובכל זאת המשיך לעסוק בתורה בהתמדה גדולה. מספר חודשים לאחר נישואיו, קיבל סמיכה להוראה מהרה"ג ר' זליג ראובן בנגיס (אב"ד העדה החרדית) ומהרה"ג ר' שמשון אהרון פולונסקי מטפליק. כאשר לפעמים היו מריבות בין ילדיו, כפי שמצוי לעיתים שילדים או אחים רבים, הייתה לו מכך עוגמת נפש מרובה, ולא היה יכול להירדם בלילה, עד שהיו מתפייסים... רבינו לא רצה להשתמש בכתרה של תורה ועל אף שקיבל הצעות רבנות במשך השנים- לא הסכים להתמנות כרב אלא הגה בתורה כל הזמן מתוך דוחק עד שבליט ברירה קיבל על עצמו את משרת מלמד תשב"ר בת"ת 'תורה ויראה', ובערב למד בכולל של האדמו"ר ר' שלמה גולדמן מזווהיל.

כשגדלה המשפחה, עבר עם ששת ילדיו לגור בבתי נייטין בדירת חדר וחצי וכשנולד תינוק הניחו אותו בסלסלת קש מרופדת (לא היה מקום לעריסה על הרצפה). באותה תקופה נפטרו לו שלושה ילדים ר"ל, והוא קיבל דין שמים באהבה. **ענוותן מופלא. מתמיד עצום. ניצל כל רגע ללימוד התורה הקדושה.** כאשר התבקש לבית עולמו המו"צ הגאון ר' שלום אייזן זצ"ל, רצו למנות את רבינו כמו"צ בבתי נייטין והחתימו את כל השכנים, רבינו התנגד לכך בכל תוקף ואמר שאם יכתבו שהוא נהיה למו"צ - הוא יכתוב הכחשה... במשך 32 שנים שימש בתפקידו כמלמד והעיד שמתוך כל אותם ילדים שלימד, אף תלמיד לא התקלקל (שפך שיח בתפילות רבות ובדמעות להצלחת תלמידיו). נפטר בזמן רעואו דרעווין בשבת פרשת תרומה- ב' אדר ה'תשע"ה (2015). חי כ-95 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים.

אביו: הגה"צ ר' גמליאל (כיהן כראש ישיבת 'קישנוב', גאון עצום בנגלה ובנסתר. תלמידיו העידו שלא היה ש"ך שלא זכר בע"פ). **אמו:** הרבנית אסתר מירל. **זוגתו:** הרבנית מיכלא איטא (בת ר' יחיאל מאיר זילבר, מחברה קדישא חסידים), ובזיווג שני, הרבנית הניה רבינוביץ (נכדת אחותו, בת ר' דוד בטלמן). **מרבתי:** ר' ישראל לב, ר' חיים יוסף קרויזר, ר' מרדכי יהושע קרויזר, ר' הירש קופשיץ, ר' אליהו זלוטניק (חבר בד"ץ 'העדה החרדית'), ר' אהרן קצינלנבויגן, ר' חנוך העניך פאדווא. **מתלמידי:** ר' חיים לוצקין, ר' שמעון אליהו קרישבסקי, ר' יחיאל זילברברג, ר' יוסף משה סופר, ר' מנחם מאניש דייטש, ר' סנדר קרויס, ר' ידידיה ברנדסדורפר, ר' יעקב בלוי (חבר הבד"צ). **בניו:** הגה"צ ר' גמליאל (ראש ישיבת 'שער השמים'), הגה"צ ר' אלחנן יעקב דוד (מח"ס 'מועדי קדש' ו-'עקבי דוד' ושא"ס). **חתניו:** הרה"ג ר' שמעון יוסף זלצמן (נשיא מוסדות חורב), המקובל ר' שלמה מן (מח"ס 'וזאת התורה' ו'טוב להודות'), הרה"ג ר' חיים לייב ויינשטיין (מחשובי לומדי שער השמים), הרה"ג ר' אברהם עקשטיין (מחשובי חסידי ברסלב), הרה"ג ר' שמואל שמחה הכהן רוזנפלד (ראש כולל שבת בבית ה'). הרה"ג ר' נפתלי גולמוב (מחברה קדישא פרושים). **מספריו:** **מעדני השלחן- על שו"ע י"ד שו"ת מעדני מלכים- ביאורים על פסקיו במעדני השולחן.** ולוי אמר ועוד.

להלן סיפורים שהעביר לנו הגאון ר' גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א מהחומר שכתב אביו, הגאון ר' אלחנן שליט"א לזיכוי רבבות אלפי ישראל: מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל העריצו ביותר. כאשר הוציא את הספר הראשון רצה רבינו להביאו למרן הגרי"ש אלישיב. בנו שאל את הג"ר משה אלישיב, איך נכנסים לאביו, והלה השיב שמביאים קודם את הספר, ואחרי כמה שבועות נכנסים.

יומיים לפני המועד שנקבע להיכנס להגרי"ש אלישיב, התקשרו לדחות את הביקור בשבועיים. רבינו רצה לדעת את סיבת הדבר ולכן הלך בנו, הגאון ר' אלחנן לשאול. התברר כי הגרי"ש אלישיב נתן לו עשר דקות לדבר איתו. אבל אחרי שעייין בספר אמר **שעם ת"ח גדול כזה, צריך לדבר חצי שעה** ולכן דחה את זה לעוד שבועיים, כדי שיהיה לו זמן... בנו היה עימו כשנכנס אצל מרן הגרי"ש ושמע שהגרי"ש אמר לרבינו: "אני לא מבין מהיכן יש לכם ידיעה בכל כך הרבה אחרונים, איך הגעתם לזה?", כמובן שרבינו בענוותנותו לא ענה.

הרה"צ דוד בטלמן זצ"ל (בן אחותו) נפטר בגיל 31 והשאיר שבעה יתומים. (היה חמיו בזיווג שני). רבינו טיפל בהם כמו ילדיו. **לאחד מהילדים היה צריך לספר שלושה סיפורים כדי שיאכל. אם היה זה סיפור שכבר שמע- לא רצה לאכול, רבינו היה צריך להכין כל יום שלושה סיפורים חדשים ולא התחמק ממטלה זו, העיקר שהילד היתום יאכל...**

יפר הג"ר מיכל הומינר שליט"א: "לפני שנים רבות הגיע אליי יהודי מחו"ל ואמר לי שהוא רוצה להכיר את אנשי ירושלים ובנוסף גם את מחבר הספר 'מעדני השלחן'. היה זה בערב שבת אחה"צ, רבינו ורעייתו עסקו אז בניקוי החצר לכבוד שבת". ר' מיכל לקח את היהודי מחו"ל החוצה ואמר לו: "בוא תביט, הנה, המ'עדני השלחן'. אותו יהודי היה בהלם: "הייתי בטוח שהיהודי הזה סגור ומסוגר ואין לו זמן לדבר והנה הוא עוזר לאשתו לנקות את החצר".

הגאון רבי יעקב יחזקיהו גרינוולד זצ"ל - נולד בשנת ה'תרמ"ב (1882) בעיירה צ'רנה. אביו שקד לחנכו מגיל צעיר. בהיותו כבן שש נלווה אל אביו בעת נסיעתו אל האדמו"רים בעל ה'דברי יחזקאל' משינאווא והרה"ק מרן מהר"י מבעלזא ושאר צדיקי דורו. רבינו חלה במחלת עור קשה שסבל בגללן יסורים קשים, ואשר לא עזבוהו עד סוף ימיו. שמו הלך לפניו כעילוי מופלג ומושלם במעלות ובמידות. עני מרוד היה גם לאחר נישואיו ולאחר שהעמיד תלמידים רבים. היו ימים, שגופו החלוש היה בסכנה, מחלה קיננה בו והרופאים אסרו עליו מאמץ כלשהו, אבל הוא לא חדל גם אז מלהשמיע שיעוריו לתלמידי ישיבתו אפילו ליום אחד, ואפילו בימים שהיה רתוק למיטתו, היו תלמידי מסבבים אותו כחומה ושומעים תורה מפיו.

לאחר נישואיו התמנה לרבה של הקהילה החרדית בפאפא שבהונגריה ושימש כראש ישיבה. בשנת ה'תרס"ה (1905) התמנה לכהן כמרא דאתרא בלייקוב (עיר בסלובקיה). בשנת ה'תרע"ב (1912) בהיותו כבן שלושים התמנה כרבה של צהלים (שהייתה אחת מ"שבע קהילות" המפורסמות בחבל בורגענלאנד), במקום דודו הרב אליעזר דוד גרינוולד בעל "קרן לדוד" שעבר לכהן כרבה של אויבר-וישובה. בשנת ה'תרפ"ד (1924) עבר לכהן כרבה של הוניה (שהייתה מן הקהילות החשובות ביותר בחבל טראנסילוניה). בבואו שמה ייסד ישיבה ואף עמד בראשה. בשנת ה'תרפ"ח (1928) התמנה כרבה של קהילת 'עדת ישראל' בפאפא, ואף בה עמד בראשות ישיבה גדולה, שהייתה מהגדולות והחשובות בהונגריה.

מעולם לא איחר לשיעוריו ועל אף מחלתו לא החסיר משיעורו. פעם אחת, כאשר סבל יסורים נוראים ממחלתו, הופיע לשיעור עטוף בסדין רטוב, כי לא רצה לוותר על שיעורו. **רבים פנו אליו ונושעו. ענותן מופלא. בעל רוח-הקודש. בעל אהבת ישראל מופלאה.** צרות ישראל נגעו בעומק לבבו, מגיא ההריגה בפולין הדוויה הגיעו בכל יום בשורות אימים על עם ה' כי נפלו בחרב. וגופו הטהור לא עצר כח להחזיק מעמד בסבלות אחינו בני ישראל. נפטר בשבת קודש פרשת תרומה ב' באדר ה'תש"א (1941), חי כ-59 שנים. נקבר בפאפא.

סבו: ר' עמרם. **אביו:** ר' משה (אבד"ק חוסט ומח"ס 'ערוגות הבושם'). **אמו:** מרת זיסל (בת ר' אברהם גשטעטנר מצ'רנה). **מרבתי:** אביו, ר' משה (רבינו היה תלמידו המובהק). **אשתו:** מרת שרה רבקה (בת דודו ר' ישראל מנחם ברוין אב"ד ברזוויטץ. נישא בשנת ה'תר"ס 1900). **ילדיו:** האדמו"ר ר' יוסף (בעל 'יחי יוסף', ממלא מקום אביו). **חתני:** ר' ישראל אפרים פישל לנדוי, ר' אפרים פישל סופר (אב"ד טמשוואר ורב קהילת פאפא בירושלים), ר' דוד מושקוביץ (רבה של באניהד), ר' משה לייב כץ (בן ר' אשר אנשיל רבה של סרדהלי). **מתלמידי:** ר' יעקב יצחק ניימן (רב קהילת בעלז במונטריאול), ר' יצחק שלמה אונגר (ר"י חוג חתם סופר), ר' שלמה לורינץ **מספריו:** **יוגד יעקב** - על התורה **ישו"ת משפטיק ליעקב יזכות אבות** - על מסכת אבות **יאגודת אזוב** - על הגדת פסח **ברכה ותהילה** - על תהילים

הרה"ח ר' ישראל מייזנער ז"ל, שהיה מתלמידי הגה"ק מפאפא בעל 'יוגד יעקב' זיע"א, בהגיע עתו להתייצב בצבא והוא נער בריא וחסון, לא ידע לשית עצה בנפשו, האיך להשתחרר מהם ולהינצל מידם, מה עשה? הלך ובא אצל רבינו וביקש את ברכתו לישועה והצלחה, נענה לו הצדיק ואיחל לו כבקשתו שיעלה בידו להינצל מן הגיוס, אך הבחור עדיין לא נחה דעתו בברכה, אשר ברכו הרבי, ולא שקטה נפשו, עמד והוסיף לבקש ולדרוש, לשמוע הבטחה מפורשת יוצאת מפי הרבי, שלא ישלח לצבא ולא יעבור עליו כל דבר, אלא נקי יהיה לביתו.

קרא רבינו לגה"צ ר' יצחק שלמה אונגאר ולחש באזניו לסור לבית קרובת משפחתו התופרת תכריכי מתים ולהביא מביתה פיסת - בד תכריכים מן השאריות אשר ברשותה, כמצווה ועושה חש הלה לביתה והביא את פיסת התכריכים לרבינו. הסתגר הצדיק עם הבחור בחדר קודשו, ושהה עמו שם ביחידות במשך זמן מסוים, למחרת, בהתייצב הלה לפני ועדת הגיוס **פרח כל גופו חברבורות אבעבעות אדומות, פצע וחבורה ומכה טריה מכף רגלו ועד ראשו**, מיותר לומר, ששחררוהו על אתר, שהרי אין אדם חולה מתייצב למלחמה.

חזר הבחור לבית רבינו, כשהוא מלא מאות פצעים ושוב נתייחד עמו הצדיק למשך זמן מסוים בחדר קדשו כשהוא סגור, ובצאתו מן הקודש - **שב כבשרו והוא בריא לחלוטין, עד שלא היה ניכר בו כלל אף לא רושם קל שבקלים מאותן אבעבעות.** ביקשו הכל, לדעת מה היה לו, בבואו ובצאתו וכיצד הרבי ריפאו, אלא שרבינו הזהירו, לבל יספר דבר וחצי דבר באזני איש, מכל אשר ראו עיניו ומכל אשר עבר עליו בתוככי החדר עת נסגרו בו, אלא שר' יצחק שלמה אונגאר השליח בדבר "בד-התכריכים" ידע ידע, שיש קשר בין הדברים, ושומר את הדברים בלבו לעת מצוא. בחלוף השנים, לאחר שרבינו נסתלק לשמי רום, פנה הגה"צ ר' יצחק שלמה אונגאר לר' ישראל מייזנער ואמר לו: "עתה אחר שנשמת רבינו צרורה בצרור החיים ושוכן הוא בעולם שכולו טוב, יואיל לגלות את אזניי, מכל אשר עשה עימו רבינו". סיפר לו ר' ישראל: "רבינו נטל את אותה פיסת בד התכריכים שהבאת וכרכה סביב אצבעותיו והעבירה על כל בשר גופי, למחרת בהתייצבות, לפני אנשי הצבא היה לי את אשר היה, ושלחוני לחופשי לביתי, כשבאתי אל הרבי בשנית, שוב עשה לי כבראשונה, ועבר עם אותה מטלית בד על כל גופי כאשר בתחילה, והנה הפלא ופלא, **כל הנגעים, והפצעים נעלמו וכאילו מעולם לא היו.**" (הגה"צ ר' יצחק שלמה אונגאר זצ"ל אב"ד חוג ח"ס ב"ב מובא בספר 'רשומים בשמך' עמ' שג)

יפר הגה"צ רבי יעקב יצחק ניימן זצ"ל אב"ד בעלזא מאנטריאל: **כשהייתי בחור צעיר שמעתי מהבחורים המבוגרים, שאם מניחים את היד על גבי המזוזה שבדלת החדר, שרבינו ישן בו, מיד הוא מתעורר.** פעם אחת נחפזתי לנסוע וכו"ק רבינו ישן בחדר הספרים (הדלת הייתה מזכוכית ונתאפשר לראות מה נעשה בתוך החדר), **ילדות הייתה בי ושמתי ידי על המזוזה והתעורר הצדיק.** נפרדתי לשלום, ורבינו נף בי בחיבה באמרו: "תעשה מצוות אחרות ואל תהדר אחר מצווה כזאת לעורר את רבך משנתו..."

המקובל רבי מרדכי יפה זצ"ל המכונה '**בעל הלבושים**' (על שם ספרו) - נולד בפראג בשנת ה'רצ (1530). משפחתו מיוחסת לרש"י הקדוש. גאון בנגלה ובנסתר. בתחילה למד תורה בלובלין ובקרקוב. לאחר נישואיו חזר לפראג ושם שימש כראש ישיבה עד שנת ה'שכ"א (1561), אז יצא בראש הגולים מבתיהם בגזרת הקיסר פרדינאנד, הלך לאיטליה והתגורר כעשר שנים בוונציה. בשנת ה'של"ב (1572) נקרא להיות רב בהוראדנה שבפולין (מילא את מקומו של ר' נתן שפירא). בשנת ה'שמ"ח (1588) נבחר לאב"ד בלובלין, הודות להשתדלותו הצטרפה ליטא לוועד ארבע ארצות. משם התקבל כאב"ד לקרמניץ. בשנת ה'שנ"ב (1592) חזר לפראג היה רב בפראג, ומשנת ה'שנ"ט (1599) ועד פטירתו שימש כאב"ד הגליל בפוזנא. כל ימיו עסק בצרכי הציבור וענייני הדת. כל גדולי התורה התייחסו אליו בכבוד ובהערצה וקיבלו את דעתו. **מרבית זמנו עסק בלימוד תורת הנגלה והנסתר**. נפטר בפוזנא ב-ג' אדר ב' ה'שע"ב (1612). חי כ-82 שנים.

אביו: ר' אברהם יפה (רבה של בוהמיה). **מרביתו:** ר' שלמה לוריא (המהרש"ל), ר' משה איסרליש (הרמ"א) (רבתינו בנגלה), ור' מתתיהו דלקרוט (רבו בקבלה). **מתלמידיו:** ר' יששכר איילנבורג (מח"ס 'באר שבע'), ר' יעקב קופלמן (מח"ס 'אוהל יעקב'). **אשתו:** מרת פלקה חנה יפה זינגר. **ילדיו:** ר' אריה ליב, ר' פרץ. מרת וולקה (נישאה לר' שמואל וואל), מרת בילא (נישאה לר' יחיאל מיכל הלוי אפשטיין), מרת שרה (נישאה לר' בנימין וולף גונזבורג), ר' ישי, ר' יצחק, ר' משה, ר' צבי הירש. **מספריו:** **ילבוש פינת יקרות ילבוש אדר היקר ילבוש אבן היקרה ילבוש האורה ילבוש הבוץ והארגמן ילבוש החור ילבוש התכלת ילבוש עטרת זהב ילבוש עיר שושן ילבוש שמחה**.

בספר 'דרך החיים' מובא מעשה בגאון ר' מרדכי יפה שהיה אב"ד וראש מתיבתא בקהילה קטנה, וה' הרים כיסאו ויעל במעלות החכמה בנגלה ובנסתר, ובאו אצלו שלוחים מעיירת פוזנא לקבלו עליהם לאב"ד ור"מ, וכאשר הביאו לו כתב הרבנות, אמר להם: "לא אוכל לילך עימכם תכף, עד שמקודם אני צריך לילך ולנסוע למדינת אטליה לוינציה אצל חכמי הספרדים, שבקייאם בחוכמת העיבור שאני חסר ממנה, וללמוד מהם חכמה זאת, יען אין שום אדם במדינות הללו ללמוד ממנו". ונסע תכף הגאון והלך אצל החכם ר' אבוהב הספרדי, והיה אצלו כשלושה חודשים ולמד ממנו כל החכמה הזאת בשלמותה, כמובא בספר "ילבוש אדר יקר".

באחד הימים בבית הרב אבוהב, היה שם תינוק בן ר' אבוהב, ואכל פרי ובירך "בורא פרי העץ" בקול רם. כל העומדים ענו 'אמן' על ברכת התינוק, ור' מרדכי שהיה טרוד בתלמודו שלא במתכוון לא ענה אמן. החכם ר' אבוהב בראותו שלא ענה אמן, כעס עליו ונידה וגער בו בניזיפה גדולה. והמתין הגאון שלוש יום כפי דין נידוי הרב לתלמיד, ואחר כך בא לפייס רבו, ולא היה רוצה למחול לו, ואמר לו: "אדוני יודיעני מה פשעי ומה חטאתי נגדו ומה חרי האף הגדול הזה?". והשיב לו החכם ואמר: "ידוע תדע שאהבה גדולה ושלמה, שאינה תלויה בדבר אהבתך יותר מבני. תדע נאמנה, שהיית חייב מיתה בשעה שלא ענית אמן על ברכת התינוק. ואני מוחל לך בתנאי זה, שבכל מקום וקהילה אשר תדרך כף רגלך, תדרוש ברבים ותודיע להם החטא והפגם הגדול של מי שאינו עונה אמן על כל ברכה ששומע מישראל, ותצווה לבניך ולבני בניך עד סוף כל הדורות, שיספרו המעשה הגדול והנורא שאספר לך".

"במדינת ספרד הייתה שם עיר גדולה של יהודים קודם גזרות ה'תתנ"ו... המלך רצה לגרש את היהודים כמה פעמים, לולא שהיה שם אב"ד חסיד וענו גדול ועשיר גדול והיה נושא חן בעיני המלך, ובכל פעם, שהיה המלך שם בדעתו לגרש היהודים, היה החסיד מפר עצתו ומבטל רעתו. והיה היום כעס המלך על היהודים וציווה לגרשם מארצו, ובאו כל הקהילה אל החסיד הנזכר להתחנן, שילך אל המלך להמליץ בעדם לבטל הגזרה כדרכו הטוב בכל פעם. באו לחסיד בעת מנחת ערב, והשיב, שילך למלך עימם, רק שרצה להתפלל מנחה תחילה, והפצירו בו לאמור: "זו גם כן מצווה רבה להציל כללות ישראל, ועתה הוא עת רצון לפני המלך ואחר כך תתפלל".

ויעש כן החסיד והלך עימם לחצר המלך. וכאשר ראהו המלך, נשא חן בעיניו, וסבר בדעתו, שבוודאי יבטל הגזרה מגירוש. בתוך כך בא כומר אחד לפני המלך, ויקוד והשתחוה, ויברך את המלך בברכה ארוכה וחשובה בלטינית, והחסיד לא הבין את דבריו. וכשראה החסיד שעוד מעט עובר זמן מנחה, הלך לקרן זוית אחת והתפלל מנחה, בחשבו שיש לו שהות להתפלל קודם, שיגמור הכומר מלברך את המלך. ובהיות החסיד באמצע התפילה, קם הכומר והוא על רגליו וציווה לכל העומדים שם, שיענו אמן על הברכה, כדי שתתקיים ברכתו, ויענו כולם כאחד 'אמן'. והחסיד לא הבין את דבריו ולא ענה אמן, שלא רצה להפסיק בתוך התפילה.

ושאל הכומר, אם ענו כל בני הבית אמן והשיבו "כן", ושאל גם כן: "האם היהודי ענה אמן על ברכתו?" ויאמר: "לא, יען עודנו שם מתפלל". והיה כאשר שמע הכומר, שלא ענה היהודי אמן, תלש שערתו וצעק צעקה גדולה ומרה, ואמר: "אוי על המעשה הרע, שבעבור היהודי שלא ענה אמן על ברכתו לא תתקיים הברכה". והיה כאשר שמע המלך את דברי הכומר ויקצוף המלך על החסיד, ויצו את עבדיו להמיתו בייסורים קשים, ואחרי זאת גירש המלך את כל היהודים ממלכותו. והיה שם עוד חסיד אחד חבר של הנהרג, וישפוט בדעתו שבוודאי עבר החסיד הנהרג איזה עברה בצנעא, דלא חשיד קודשא בריך הוא דעביד דינא בלא דינא, והיה אותו חסיד מתענה ובוכה ומתפלל, שיודיעו לו מן השמים על איזה חטא נהרג החסיד הנזכר למעלה במיתה משונה.

ובא אצלו החסיד הנהרג בעצם היום. ויחד החסיד החי חרדה גדולה, ויאמר לו הנהרג: "אל תירא ואל תחת", ויאמר לו החסיד החי: "ידוע אני שחסיד הייתי, על כן תאמר לי על מה עשה ה' לך ככה ומה החורי האף הגדול אשר עבר עליך", והשיב הנהרג: "האמת שמימי לא עברתי עבירה. רק הקב"ה מדקדק עם חסידיו כחוט השערה. פעם אחת בירך בני הקטן ברכה על הפת ושמעתי ולא עניתי אמן, והארץ לי הקב"ה עד המעשה שנעשה לי בעומדי לפני מלך בשר ודם, שלא עניתי אמן על ברכתו, ובאותה שעה בית דין של מעלה דנו אותי, על שלא עניתי אמן על ברכת בני. לכן אתה חברי, תספר באוזני בניך ובן בניך ולכל באי עולם את המעשה הזה והזהירם על עניית אמן", ופרח לו החסיד הנהרג. ואחר שסיפר ר' אבוהב המעשה לגאון ר' מרדכי יפה, אמר לו: "אל תתרעם על שנידית אותך, כי התכוונתי למען יהיה הנידוי כפרה על עוונך. ומעתה אני מוחל לך, אבל בתנאי, שלעולם תדרוש ברבים להזהירם על עניית אמן".

המקובל רבי מרדכי יפה זצ"ל המכונה **'בעל הלבושים'** (על שם ספרו)- נולד בפראג בשנת ה'רצ (1530). משפחתו מיוחסת לרש"י הקדוש. גאון בנגלה ובנסתר. בתחילה למד תורה בלובלין ובקרקוב. לאחר נישואיו חזר לפראג ושם שימש כראש ישיבה עד שנת ה'שכ"א (1561), אז יצא בראש הגולים מבתייהם בגזרת הקיסר פרדינאנד, הלך לאיטליה והתגורר כעשר שנים בוונציה. בשנת ה'של"ב (1572) נקרא להיות רב בהוראדנה שבפולין (מילא את מקומו של ר' נתן שפירא). בשנת ה'שמ"ח (1588) נבחר לאב"ד בלובלין, הודות להשתדלותו הצטרפה ליטא לוועד ארבע ארצות. משם התקבל כאב"ד לקרמניץ. בשנת ה'שנ"ב (1592) חזר לפראג היה רב בפראג, ומשנת ה'שנ"ט (1599) ועד פטירתו שימש כאב"ד הגליל בפוזנא. כל ימיו עסק בצרכי הציבור וענייני הדת. כל גדולי התורה התייחסו אליו בכבוד ובהערצה וקיבלו את דעתו. **מרבית זמנו עסק בלימוד תורת הנגלה והנסתר**. נפטר בפוזנא ב-ג' אדר ב' ה'שע"ב (1612). חי כ-82 שנים.

אביו: ר' אברהם יפה (רבה של בוהמיה). **מרבותיו:** ר' שלמה לוריא (המהרש"ל), ר' משה איסרליש (הרמ"א) (רבותיו בנגלה), ור' מתתיהו דלקרוט (רבו בקבלה). **מתלמידיו:** ר' יששכר איילנבורג (מח"ס 'באר שבע'), ר' יעקב קופלמן (מח"ס 'אוהל יעקב'). **אשתו:** מרת פלקה חנה יפה זינגר. **ילדיו:** ר' אריה ליב, ר' פרץ. מרת וולקה (נישאה עם ר' שמואל וואל), מרת בילא (נישאה לר' יחיאל מיכל הלוי אפשטיין), מרת שרה (נישאה לר' בנימין וולף גומבורג), ר' ישי, ר' יצחק, ר' משה, ר' צבי הירש. **מספריו:** • **לבוש מלכות: מחולק לעשרה לבושים**. לבוש אור יקרות: כולל 3 לבושים: (1) **לבוש פינת יקרות:** ביאורים על ספר 'מורה נבוכים' לרמב"ם. (2) **לבוש אדר היקר:** על הלכות קידוש החודש לרמב"ם. (3) **לבוש אבן היקרה:** ביאור על ספר הריקנטי על התורה. (4) **לבוש האורה:** ביאור על רש"י ורא"ם בתורה. (5) **לבוש הבוץ והארגמן:** שולחן ערוך אבן העזר. (6) **לבוש החור:** מהלכות שבת עד סיום חלק אורח חיים. (7) **לבוש התכלת:** דיני הטור אורח חיים על הלכות שבת. (8) **לבוש עטרת זהב:** שולחן ערוך יורה דעה. (9) **לבוש עיר שושן:** שולחן ערוך חושן משפט. (10) **לבוש שמחה:** דרושים בנושאים שונים.

הסיבה לקריאת ספריו בשם לבוש בשל מעשה שקרה לו: בצעירותו, היה עלם צעיר ונאה. לצורך פרנסתו היה עובר ממקום למקום, מכפר לכפר ומכריז על מרכולתו. ראתה אותו אשת פריץ אחת שחשקה בו. היא הזמינה אותו לביתה בשעה שבעלה לא היה בבית. כשנכנס, נעלה אחריו את דלת הבית ותבעה אותו לדבר עבירה.

מה עשה? ביקש ממנה להיכנס לחדר הנוחיות ולהתרענן לכבודה. היא הסכימה לו. רבינו נכנס לשירותים ושם ראה חלון קטן. הוא הצליח לצאת בדוחק מן החלון וראה שמדובר בקומה גבוהה מאוד. הוא החליט לקפוץ ולא ליפול במעשה זה שיורידו את נשמתו לבאר-שחת. ומהחלטה למעשה, הוא התפלל וביקש מבורא עולם שישוע אותו וקפץ דרך החלון. לאחר שקם מנפילתו, ראה שהוא שלם בכל אבריו והקב"ה עשה לו נס עצום ולא קרה לו מאומה על אף הקומה הגבוהה שממנה קפץ. הוא החל לספור את מלבושיו: מצנפת, מעיל, אפוד, חולצה, ציצית, גופיה, מכנסים, גרביים, נעליים ולבוש תחתון. הסתבר לו כי הוא **לבוש לא פחות מעשרה מלבושים**.

ולכן החליט לחבר לכבוד ה' יתברך עשרה ספרים ששמן יהיה לבוש על-שם הנס הגדול שהיה לו. ועוד, כדי לכפר על כך שביזה את בגדיו בשל העובדה שלא בירר קודם לכן האם הפריץ נמצא בבית ונכנס לבית הפריץ. מאחר וראה כי מה שהיה שיופיו הוא בעוכריו, **ביקש מהקב"ה כי עשרה דורות הבאים שיוולדו לו, לא יהיו בעלי צורה נאה**, בכדי שהם לא יצטרכו גם-כן לעבור ניסיון כפי שהוא היה צריך לעבור, שכן מי מבטיח לו שהם יצליחו לעמוד בניסיון מעין זה?! ואכן, **הקב"ה שמע את תפילתו וכל עשרת הדורות הבאים כולם ילדו ילדים שאינם בעלי צורה נאה**. הזמן חלף וכבר כולם שכחו את עניין בקשתו של ר' מרדכי.

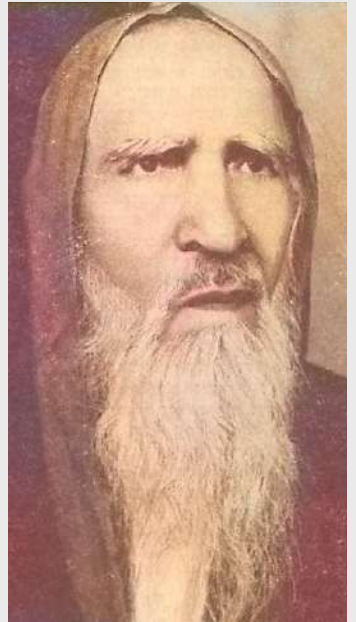
בשנת ה'תרע"ד הצטרף לישיבת 'מאקוב' בחור צעיר בשם יצחק קראקובסקי. היה זה בחור שעל אף גילו הצעיר מאוד עלה בכשרונותיו על יתר הבחורים. ר' יצחק התברך גם בזיו פנים מרשים במיוחד, ודמותו האצילה יחד עם מוחו החריף כבשו את ליבם של בחורי הישיבה.

היו אלה הימים שלפני מלחמת העולם הראשונה רבים מהורי הבחורים הגיעו לישיבה על מנת להשיב את בניהם הביתה שכן חששו לגורלם והם העדיפו שהבנים יהיו איתם בבית. וכך הגיע באחד הימים גם אביו של ר' יצחק. למראה פניו נדהמו הבחורים מאוד. מראה פניו של האב היה שונה מאוד ממראה פניו של ר' יצחק.

בעוד שהבן ר' יצחק היה גבוה ובעל פנים מאירות, היה אביו נמוך וגוון פניו שחור כפחם. כה השתוממו הבחורים עד כי התקשו להאמין שאדם זה הינו אביו של ר' יצחק יפה התואר. תמיהתם הרבה של הבחורים הביאה אותם לשאול את ר' יצחק לפרש הדבר והוא השיבם בסיפור שתחילתו עשרה דורות לפני לידתו וגולל בפניהם את כל מה שאירע עם ר' מרדכי יפה.

בסיום דברחו הוסיף ואמר: **"עשרת הדורות הללו הסתיימו אצל אבי! ואילו ממני מתחיל הדור האחד עשר! ולכן כל אותם עשרה דורות עד אבי לא היו בעלי צורה נאה, ואילו אצלי, כבר הסתיימה בקשתו של סבא רבא שלי הצדיק ולמעשה אני דומה לו לרבי מרדכי יפה"**.

הצדיק הרב מכלוף פדידה (השני) זצ"ל - נולד בשנת ה'ת"ר"ן (1890) בתאפילאלת שבמרוקו. משפחת פדידה נמנית בין המשפחות החשובות בעיירה 'סג'למאסה' אשר באזור תאפילאלת. מגיל צעיר ניכר כי לגדולות נועד. רבינו זכה להימנות בין תלמידי הישיבה הקדושה בתאפילאלת שבראשה עמד האדמו"ר עט"ר ר' דוד אביחצירא הי"ד. שקדנותו והתמדתו בתורה היתה מופלאה. לאחר הסתלקותו של עט"ר ר' דוד אביחצירא הי"ד לגנזי מרומים, מצבם של יהודי תאפילאלת היה קשה. חלק מהקהילה ובראשם רבני משפחת אביחצירא נדדו למקומות סמוכים. חלקם לעיר ארפוד וחלקם לעיר בודניב וכיו"ב. רבינו קבע את מושבו בתאפילאלת ונטל על עצמו את עול הציבור. רבינו שימש רב הקהילה, היה לו בית כנסת שבו שימש חזן מידי יום ביומו ובעל קורא בס"ת, היה גם מוהל וגם שוחט. היה היחיד שבקי במלאכת השחיטה. בני הקהילה היו באים עם עגלים ועופות פעמיים בשבוע ליד ביתו של רבינו, שם שחט בדקדוק רב ובהקפדה יתירה בבדיקת הסכין. הצדיק ר' יצחק אביחצירא זצ"ל ('הבבא חאקי') העיד בהסכמה שכתב לספרו של רבינו 'כתם פז', כי למד עם רבינו בישיבה ומכיר אותו עוד כשהיה קטן. היה תמיד רק בתוך ארבע אמות של הלכה בלבד, ולא זז ממנה. לא עסק בענייני העולם הזה ולא במסחר. עסק רק בצרכי ציבור ותינוקות של בית רבן. בהמשך רבינו עלה והתעלה ואף שימש כחבר בבית-הדין של הצדיק סידנא 'בבא סאלי', יחד עם הגאונים ר' שמעון אסבאג ור' יוסף שמחון.

עלה לארץ הקודש בשנת ה'תשט"ז (1956). התגורר בישוב שלומי בהתחלה. לאחר כשישה חודשים, בגלל המצב הרוחני במקום ובגלל העובדה שתושבי חיפה לא הירפו ממנו, נעתר לבקשתם וקבע את מגוריו בחיפה. שם נשאר עד יומו האחרון. כל חייו לן בעומקה של הלכה ולא עסק בשום עניין אחר מלבד עסק התורה הקדושה. היה סגור וספון בד' אמות של הלכה. **בני ביתו העידו שאפילו את הדרך למכולת לא ידע ולא הכיר.** ענותו מופלא. נפטר בד' אדר ה'תשכ"ד (1964). חי כ-74 שנים. גילה את דעתו שאינו רוצה להיקבר בעיר חיפה, בגלל שהיא לא נכללת בארבעת ערי-הקודש שבארץ ישראל: ירושלים, חברון, צפת וטבריה. מכיוון שרבינו לא רצה להכביד ולהטריח את בני קהילתו מחיפה להשתתף בהלווייתו שתערך במקום רחוק, לכן ציווה להיקבר בטבריה, מכיוון שהיא העיר הקרובה ביותר לחיפה מתוך ארבעת ערי הקודש. סידנא 'בבא סאלי' ניסח את נוסח מצבתו, וגם הגיע לנחם את המשפחה בימי השבעה.

סבא (מצד אביו): הצדיק ר' מכלוף (היה בקשרי ידידות עם מרן ר' יעקב אביחצירא ובנו ר' אהרון זיע"א). **אביו:** ר' אברהם. **אימו:** מרת אסתר. **אשתו:** מרת עישא. **מרבתי:** הגאונים המפורסמים ר' דוד אביחצירא הי"ד (עטרת ראשינו. רבינו נמנה בין גדולי תלמידיו ואף כתב הקדמה לספרי רבו לפי בקשת סידנא בבא סאלי), ר' אחימלך האד"ר, כמהר"א הכהן ור' משה תורג'מן ('הבבא סאלי' רבו של ר' דוד ור' שלמה. **נכדיו:** הגאונים ר' מאיר שליט"א (מכהן כמו"צ ורב קהילות ברכסים) ור' מיכאל (משיגיח ישיבת 'תפארת הלוי' בירושלים). **מתלמידיו:** הגאונים ר' שלום אביחצירא, ר' יצחק אביחצירא מחיפה. **מספריו:** **יכתם פז**- דרושים וחיידושים למתן תורה, לשבת זכור, לשבת הגדול, לשבת תשובה ודרוש להספד בסופו שירים, פיוטים, קינות ובקשות. חיבור נוסף על כל התנ"ך בכתב ידו שאבד.

נכד רבינו, ר' מאיר שליט"א, סיפר מעשה מיוחד אשר היה נוכח בו: זה היה ביום שישי כ"ו לחודש אב שנת ה'תשל"ג. נסענו לנתיבות למסיבה משפחתית. הייתי צריך להתחיל ללמוד בפעם הראשונה בישיבה קטנה (פורת יוסף) ביום ראשון כ"ח אב. שעתיים לפני שבת, מר אבי ז"ל אמר לי: "בוא נלך לבבא סאלי לקבל ברכה עבורך". נקשנו בדלת. אחת העוזרות יצאה ואמרה שהרב לא מקבל ביום שישי ובטח שלא מקבל שעתיים לפני שבת. אבא אמר לה: "תגידי לרב שאני הבן של 'בבא עזיזי' (ר' מכלוף) מחיפה". כשה'בבא סאלי' שמע זאת, הוא אמר מיד: "תכניסו אותם". כאשר הצדיק ראה את אבא שלי, הוא אמר: "אמא שלך (לאלא עישא) היתה גדולה מאבא שלך בשישה חודשים", ומיד הוסיף ואמר: "חלמתי השבוע על אבא שלך. למדתי 'ירושלמי' והיתה לי קושיא ולא רציתי לקום מהספר עד שאמצא תשובה. מרוב עמל נרדמתי על הספר. אני רואה בחלום את ר' מכלוף כשהוא ממנהר. עצרתי אותו ואמרתי לו שיש לי קושיא על הירושלמי ורצוני שיענה לי עליה. אביך אמר לי: 'עכשיו אני ממנהר לשליחות של מצווה ואין לי זמן כרגע. מחר תעמוד שוב על הסוגיא ועד שתתעייף ותרדם על הספר אני אבוא ואתן לך תשובה'. וכך היה.

ר' מאיר סיפר המשך לזה: לאחר שיצאנו מביתו של סידנא בבא סאלי זיע"א, שאלתי את מור אבי ר' דוד: "מדוע סבא התחתן עם סבתא כשהיא גדולה ממנו בשישה חודשים?" והשיב: "משום שסבתא היתה בתו של ר' יעקב שטרית ז"ל, שהיה עשיר גדול. סבא, שאהבת התורה בערה בו, רצה להמשיך ולעסוק בתורה יומם ולילה ולא לעסוק במלאכה כלל ועיקר. על ידי שהוא ישא את בתו של העשיר הוא יתמוך בו וכך יוכל לשבת על התורה ללא טרדות פרנסה".

בנו ר' דוד ז"ל סיפר, פעם אחת כאשר אביו היה עדיין צעיר מאוד, עסק באחד מספרי הקבלה. כתוצאה מכך איבד את ראות עיניו. למחרת לא הלך לישיבה בגלל שהתבייש להגיע לשיעור של רבו, מרן רבי דוד אביחצירא, עטרת ראשינו. כאשר השיעור התחיל, הרב פנה לקבוצת הלומדים לפניו ושאל: "היכן נמצא רבי מכלוף?". היה מי שהשיב כי רבי מכלוף בביתו בגלל שלא חש בטוב. בת צחוק עלתה על פניו של מרן עט"ר. לאחר השיעור הלך לבקר את רבי מכלוף בביתו. כאשר הרב ראה את תלמידו שאיבד את ראות עיניו, אמר לו: "אתמול למדת בספר פלוני?". רבי מכלוף אישר זאת. רבו ביקש ממנו שיבטיח לו שלא יתעסק יותר באותו ספר קבלה, כי עוד חזון למועד לכשיגדל יותר. לאחר שהבטיח זאת, מרן עט"ר עשה מה שעשה ומיד מאור עיניו של רבינו חזר.

תודתנו נתונה לר' אברהם פדידה, נין הצדיק הי"ו, ששלח את החומר. מי שיש לו עוד חומר על הצדיק, מתבקש לפנות למערכת

הגאון הרב שרגא צבי (פייביש הירש) טננבוים זצ"ל - נולד ב-א' אייר ה'תקפ"ו (1825) בעיר סנדרא מדינת אונגריין. עוד בצעירותו ניכר במידותיו הנשגבות וכישרונותיו העצומים. למד בישיבת של אביו שהייתה מהישיבות הגדולות והמפורסמות במדינת אונגריין. בשנת ה'תר"ח (1847) אביו עבר לשמש כאב"ד ורפלט. בעקבות זאת משרת הרבנות בעיר סנדרא התפנתה, ורבינו התמנה כרב הקהילה. לאחר כעשרים וחמש שנים בשנת ה'תרל"ב (1872) התמנה בק"ק מעזא טשאטה והגליל. תפקיד אותו מילא עד יומו האחרון. עמד בראש הישיבה שם, ורבים מתלמידיו על אף מספרם הנמוך יחסית הגיעו להוראה. נודע בגאונותו. מכל קצווי ארץ פנו לרבינו כדי שיכריע בדבר הלכה.

גדולי הדור כפפו עצמם לפסקיו של רבינו. ביניהם: הגה"צ ר' מיכאל דב וויסמאנדל, הגה"ק רבי מרדכי ווינקלר (מח"ס שו"ת 'לבושי מרדכי'), הגה"ק ר' אברהם יהושע פריינד מנאסויד. ענותן מופלא. למרות גאונותו הגדולה היה מיראי הוראה ופעמים רבות לאחר שסיים את תשובתו ביקש מהשואל שידון עוד בדבריו או יציע את שאלתו לפני גדול אחר. התמדתו של רבינו הייתה מן הנדירות. פיזר במתן צדקה. ניחן במתק שפתיים. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים. בשנת ה'תרנ"ה (1895) אמר לבני קהילתו כי מרגיש כי מגיע אל ימי זקנתו, וביקש שחתנו ר' יהודה אלטמן ישמש במקומו, וכך היה. נפטר ב-ד' אדר ה'תרנ"ז (1897). הגה"ק ר' שמואל רזנברג מאונסדארף הספידו ואמר: "אני יכול להעיד עליו שמיום שנעשה בן י"ח שנה לא התפלל שמונה עשרה אחת בלי עליית נשמה". חי כ-72 שנים. ציונו במעזא טשאטה.

אביו: הגאון ר' זאב וואלף (שימש כרב בקהילת ורפלט סנדרא ומח"ס 'רחובות הנהר').
אימו: מרת סלאווא (בת הגה"ק ר' שרגא פייש פרנקל אב"ד רוסקא). **אישתו:** מרת הנדל (בת הגה"ק ר' אברהם יעקב ראזע אב"ד קאשוי). **אחיו:** הגאון ר' יעקב (אב"ד פוטנק ומח"ס 'נהרי אפרסמון'). **בנו:** ר' משה (אב"ד ורפלט). **בנותיו:** מרת חנה רבקה (נישאה לר' יהודה אלטמן), בת נוספת (נישאה לר' מנחם מנדל אב"ד טורנא). **מרבתי:** אביו, ר' זאב. **מתלמידיו:** הגאונים ר' פנחס הכהן שטיינר (אב"ד אילק), ר' אברהם צבי פרידמן, ר' אליעזר פרידמן ברלין-ירושלים, ר' אשר אנשיל יונגרייז (אב"ד דיאנדיאש), ר' חיים צבי שווארץ (רב במאלטובא ארה"ב), ר' משה קלאפטר. **מספריו:** **ינטע שורק** (שורק עולה בגימטריא 'שרגא צבי') - דרשות על התורה, חידושי סוגיות לפי פרשיות השבוע, שו"ת בשו"ע.

רבינו היה מפורסם לאיש מופת ופועל ישועות, ובגודל תורתו וקדושתו הפליא לעשות פלאות. אולם דרכו היתה להסתיר את הכול במסווה של פשטות וענווה. כשהיה בעיר טארנא בעת נישואי נכדת אחיו (בעל ה'נהרי אפרסמון', בת הרה"ג ר' מאיר טננבוים זצ"ל אב"ד טארנא), עם הרה"ג מו"ה שמואל בנימין יונגרייז זצ"ל (אב"ד פילק), בא לפניו איש עם בנו שיצא מדעתו רח"ל, וביקש מרבינו שיעזור לו. רבינו ציווה שיביאו לפניו את הנער. הביאו אותו קשור בחבלים עבים. רבינו ציווה, שיתירו אותו ואמר לאחיו: "בוא ונלמד דף גמרא לרפואת החולה". היו שם פירות על השולחן והוא ציווה לנער, שיברך על הפירות, וברך ואכל והיה כאחד האדם. ומובא בספר 'כל הכתוב לחיים' מעשה מעין זה, שהאדמו"ר ר' חיים הברשטאם מצאנז (ה'דברי חיים') שלח אדם, שהיה משוגע ר"ל לרבינו שירפאו.

○ יפר זקן אחד מעיר הקודש ירושלים תובב"א, שאחותו חלתה במחלת נפילה רח"ל, ונסע אביו עימה לרבינו, וכשבא לפניו אמר לו: "מפני מה אתה בא אלי, האם אני רופא? לך אצל הרופא, שייתן לך תרופה מיוחדת למחלה הזאת", והלך אצל הרופא העיר, שייתן לו תרופה למחלה. ענה לו הרופא: "אין לי שום תרופה מיוחדת לזה, אלא סם רפואה, שנותנים לכל הסובלים במחלה זו". הוא הלך בפחי נפש שוב אל רבינו והפציר בו עד בוש, ונשאר שם בשב"ק. במוצאי שב"ק נתן לה רבינו מהבשמים להריח. הריחה והתרפאה מהמחלה.

הגאון רבי אנשיל סג"ל יונגרייז זצ"ל (אבדק"ק דינדיש) למד בצעירותו אצל רבינו. באחד הימים הגיע מברק לר' אנשיל סג"ל על מחלה חמורה שחלה אביו, רבי משה נתן נטע יונגרייז זצ"ל (אבדק"ק טיסא-פורעד). במברק ביקשו, שידבר עם רבינו שהוא ותלמידיו יאמרו תהילים עבור החלמתו של החולה. כשמע על כך רבינו, הזדרז והתחיל לומר הוא ותלמידיו תהילים. באמצע אמירת התהילים סגר רבינו את סידורו, ניגש לרבי אשר סג"ל ואמר לו: "סע תיכף ומיד לביתך, ראיתי את נשמת אביך הצדיק כשהיא עולה למעלה בקודש". כשהגיע רבי אנשיל לביתו, שאל על זמן יציאת נשמת אביו הצדיק, ונמצאה שהיה זה באותו הזמן שניגש אליו רבינו.

○ אשר הגיעו יהודים ממרכז הונגריה וביקשו ישועות עבור רבינו האדמו"ר ר' חיים הברשטאם מצאנז זיע"א, פעמים שהיה תמה ואומר: "למה אתם טורחים לבוא אלי, הרי מצוי בקרבכם הרב דטשאטה, לכו אליו והיושעו". במקרה מסוים, שמשודכת הייתה חולה בחולי הנפילה ל"ע, העלימו זאת מעיני החתן, שהיה מופלג מאוד בתורה ויראה. כאשר נודע הדבר לחתן אחרי שבא בקשר השידוכים פנה לרבינו ושאל מה לעשות. הצדיק אמר לו: "מעיקר הדין הרשות בידך לחזור. אך אם עלי אתה סומך, יהא ליברך סמוך, שתסתלק מחלה זאת ממנה". החתן בהיותו בטוח בדברי קודשו של רבינו הסכים להתחתן איתה. רבינו הזדרז לבית מרקחת, קנה עשבים מסוימים, ונתן מהם לחולה לבשלם ולשתות מימיהם. מאותו הזמן והלאה - לא ניכר בה שום רושם מהמחלה, ויהי לפלא.

○ יפר מוה"ר יהודה אריה מאיר הלוי יונגרייז ששמע מאביו הג"ר יצחק משה ששמע מאביו הגה"צ ר' יעקב שלמה רבה של פילק: "מעשה ופרצה שריפה בעיר ובאו היהודים לרבינו זיע"א בבהלה. יצא הצדיק אל רחוב העיר, הביט בעיניו הקדושות והראה בידיו ואמר: "בצד זה לא תהיה שריפה", וכן הראה על צד אחר. דבריו הקדושים התקיימו והשרפה כתבה ברגע שהגיעה לאותו המקום.

הגאון הרב אליעזר גורדון זצ"ל: נולד בשנת ה'תר"א (1841) בכפר צירניאן הסמוך לעיירת סויר שבפלך וילנה. מחשובי רבני ליטא ומאבות עולם הישיבות הליטאיות. כיהן רוב שנותיו כאב"ד וראש ישיבת טלז. תחת ראשותו פרחו ישיבת טלז והפכה להיות הישיבה הגדולה והחשובה בליטא. במשך שנות שבתו בוויילנה יצא לו מוניטין בתור "העילוי מסוויר".

בצעירותו למד בת"ת של סמרגון. עד מהרה התבלט בכישרונותיו ונשלח לישיבה שברנצ'יה הסמוכה לוויילנה. משם המשיך ללמוד בקובנה. כבר בגיל 15 מונה ע"י ר' ישראל מסלנט להיות מגיד שיעור. בקובנה שימש כמורה צדק עד ה'תרל"ד (1874) ואז התמנה לרבה של סלובודקה. לאחר כחצי שנה התמנה לרבה של קלם בה הקים ישיבה שאליה נהרו בחורים מרחבי ליטא. ב-ה'תרמ"ה (1885) התמנה לרבה של טלז. היה מן הראשונים בראשי הישיבות בליטא שהנהיג בישיבתו את לימוד המוסר. נודע כאחד מאבות שיטת ההבנה בלימוד הגמרא, אשר זנחה את שיטת הלימוד הישנה והתרכזו בהבנת היסודות והסברות וחקרה את שורשי ההלכות. הנהיג את הלימוד בעיקר בספרי הראשונים, הרמב"ן, הרשב"א והריטב"א וקצת מן האחרונים שאחזו בשיטת ההבנה כקצות החושן, נתיבות המשפט ור' עקיבא איגר.

לישיבתו נהרו אלפים מכל קצווי רוסיה. נלחם בתנועות ההשכלה וסבל קשות מהלשונותיהן ומתעמולה עויינת. ממיסדי תנועת 'אגודת ישראל' העולמית בהמבורג. בשנת ה'תרס"ח (1908) פרצה שריפה שכילתה מבנים רבים, כולל את ישיבתו. בשנת ה'תר"ע (1910) נסע ללונדון על מנת להתרים כספים עבור בניין הישיבה שנשרף, שם נפטר מהתקף לב. נקבר בלונדון, אלפים ליווהו בדרכו האחרונה. נפטר במוצש"ק ד' אדר ה'תר"ע (1910). חי כ-69 שנים.

אביו: ר' אברהם שמואל. **מרבותיו:** ר' ישראל סלנטר. **נשותיו:** בתו של ר' אברהם יצחק נבייזר מקובנה (זווג ראשון, נישא ב-1856). בת גיסו הגביר הצדיק ר' ברוך ברוידא (זווג שני). **מתלמידיו:** ר' אלחנן בונם וסרמן הי"ד. ר' יוסף שלמה כהנמן. **מספריו:** יתשובות רבי אליעזר.

בימים הראשונים להיולדו הוריו הובילו מהכפר אל העירה סויר לערוך שם את שמחת הברית. בדרך הרגישו, כי הילד איננו, והבינו כי **הכר עם הילד העטוף נשמט מעגלת החרף, כשהסוס רץ בדהרה במורד ההר.** מתוך בהלה העמידו את העגלה ויצאו לחפש את הילד. אחרי חיפושים מצאו את הילד בריא ושלם. מרחוק נראה זאב, שהגיש מן היער והריח במקום. ככה ניצל הילד הרך אליעזר עפ"י נס.

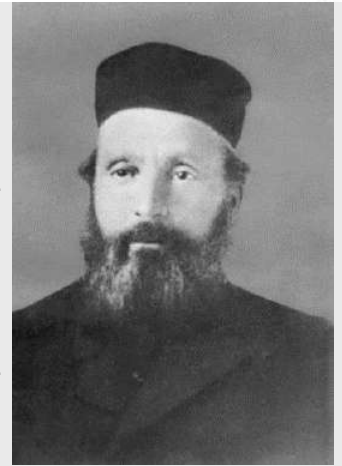
כאשר היה בן עשרים שנה, התפרסם לאחד הגדולים שבחבורה. הוא נשא לאשה את בת הרב הגאון ר' אברהם יצחק נויז'קי מו"ץ בקובנה והמשיך לשקוד על התורה באין מפריע, כשעול הפרנסה מוטל על חותנו **כעבור שנים אחדות הורע מצבו של חותנו ולא היה ביכולתו לכלכל את שתי המשפחות** (ר' אליעזר היה כבר אב לשלושה ילדים). בימים ההם הביאו לו כתב-רבנות מאלקסוט (פרבר קובנה). אולם חותנו לא רצה להיפרד ממנו, ולא נתן לו לקבל המשרה. אם כי מצבו היה דחוק ונטל החזקת שתי המשפחות הכביד עליו מאוד. אשתו הרבנית טענה כנגדו, ואמרה לו: **"עד מתי נחזיקו בביתנו, הלא קשה מזונותינו כקריעת ים סוף"** - ענה לה: **"הוי רעייתי, מי יודע מי מחזיק את מי, אנחנו אותנו, או הוא אותנו בתורתו"**.

הדברים הללו חזרו ונשנו כשהביאו לרבינו כתב רבנות מהעיר איישישוק, נצחה דעתו של ר' אברהם יצחק, ורבי אליעזר נמנע מלקבל את ההצעה הזו. ורק כאשר נתפנה כסא הרבנות בסלובודקה, ונכבדיה פנו אל רבי אליעזר בבקשה לקבל את משרת הרבנות, **לא היה יכול עוד לסרב והסכים ר' אברהם יצחק לדעת אשתו.** אולם ביום שקיבל את הרבנות בסלובודקה, התחולל אסון. חותנו ר' אברהם יצחק חזר מבית המדרש וטלית ותפילין תחת זרועו, וכאשר דרכו רגליו על מפתן הבית, נפל מלא קומתו ונפטר במקום.

יפר ר' יצחק קוסובסקי: "ראיתי ונוכחתי בשעת ניסיון מר וקשה, שהתנסו בו רבינו וכבני משפחתו. כאשר חלתה פעם אחת מבנותיו הקטנות, שהייתה חביבה על הוריה ביותר, ולמרות כל עמל הרופאים התגברה מחלתה מיום ליום. כל בני הבית עייפה נפשם מנדודי שינה ולא היה בם ממש עוד כוח לעמוד על רגליהם, ואני הצעתי לפניהם, שאני אלון לילה אחד אצל מיטת החולה, למען יוכלו המה לנוח מעט".

"הלילה ההוא היה האחרון לחיי הילדה, בשעה שכל בני הבית היו רדומים, אני ישבתי יחד עם עוד אחד מתלמידי הישיבה על יד מיטת החולה, והיינו לומדים בדממה. רבינו ישב בחדרו ועסק בעריכת תשובה להלכה להשיב בעניין תכופ. במשך הלילה הארוך נכנס פעמים אחדות לחדר החולה, שנמצאה במצב גסיסה, ושאל על מצבה, ואם הגיעה שעת יציאת הנפש, כי צריך יהיה להפסיק את כתיבתו בדברי תורה".

"כשנכנס בפעם אחרונה ומצא אותה בשעת יציאת הנפש, עמד על רגליו וברך ברכת דין האבות בהתרגשות הנפש, ממש כמצווה עלינו מפי חכמינו ז"ל לברך על הרעה, כשם שמברכים על הטובה, 'והיינו לקבלה בשמחה'. המראה המחריד הוא עשה עלי רושם כל כך כביר, עד כי גם עתה אחרי עבור כמעט יובל שנים, אני רואה בחזון רוחי את רבינו הגדול, כשהוא עומד על יד מיטת בתו בשעה שהיא נפרדת ממנו לנצח, ומלווה אותה על דרכה לגנזי מרומים בברכה נלהבה.

הגאון הרב אליעזר גורדון זצ"ל: נולד בשנת ה'תר"א (1841) בכפר צירניאן הסמוך לעיירת סויר שבפלך וילנה. מחשובי רבני ליטא ומאבות עולם הישיבות הליטאיות. כיהן רוב שנותיו כאב"ד וראש ישיבת טלז. תחת ראשותו פרחו ישיבת טלז והפכה להיות הישיבה הגדולה והחשובה בליטא. במשך שנות שבתו בוילנה יצא לו מוניטין בתור "**העילוי מסוויר**".

בצעירותו למד בת"ת של סמרגון. עד מהרה התבלט בכישרונותיו ונשלח לישיבה שברנצ'יה הסמוכה לוילנה. משם המשיך ללמוד בקובנה. כבר בגיל 15 מונה ע"י ר' ישראל מסלנט להיות מגיד שיעור. בקובנה שימש כמורה צדק עד ה'תרל"ד (1874) ואז התמנה לרבה של סלובודקה. לאחר כחצי שנה התמנה לרבה של קלם בה הקים ישיבה שאליה נהרו בחורים מרחבי ליטא. ב-ה'תרמ"ה (1885) התמנה לרבה של טלז. היה מן הראשונים בראשי הישיבות בליטא שהנהיג בישיבתו את לימוד המוסר. נודע כאחד מאבות שיטת ההבנה בלימוד הגמרא, אשר זנחה את שיטת הלימוד הישנה והתרכז בהבנת היסודות והסברות וחקרה את שורשי ההלכות. הנהיג את הלימוד בעיקר בספרי הראשונים, הרמב"ן, הרשב"א והריטב"א וקצת מן האחרונים שאחזו בשיטת ההבנה כקצות החושן, נתיבות המשפט ור' עקיבא איגר.

לישיבתו נהרו אלפים מכל קצווי רוסיה. נלחם בתנועות ההשכלה וסבל קשות מהלשונותיה ומתעמולה עוינת. ממייסדי תנועת 'אגודת ישראל' העולמית בהמבורג. בשנת ה'תרס"ח (1908) פרצה שריפה שכלתה מבנים רבים, כולל את ישיבתו. בשנת ה'תר"ע (1910) נסע ללונדון כדי להתרים כספים עבור בניין הישיבה שנשרף, שם נפטר מהתקף לב. נקבר בלונדון, אלפים ליווהו בדרכו האחרונה. נפטר במוצש"ק ד' אדר ה'תר"ע (1910). חי כ-69 שנים.

אביו: ר' אברהם שמואל. **מרבותיו:** ר' ישראל סלנטר. **נשותיו:** בתו של ר' אברהם יצחק נבייזר מקובנה (זווג ראשון, נישא ב-1856). בת גיסו הגביר הצדיק ר' ברוך ברוידא (זווג שני). **מתלמידיו:** ר' אלחנן בונם וסרמן הי"ד. ר' יוסף שלמה כהנמן. **מספריו:** יתשובות רבי אליעזר.

יפר הגאון ר' אליהו מן בישיבת 'אור ישראל' בשם הגאון ר' חנוך ארנטרובי, אב"ד לונדון ששמע מהגאון ר' לייב לאפיאן, ראש ישיבת גייטסהד. רבינו נבחר לכהן כרבה של טלז בגיל צעיר מאוד. **כשהגיע רבינו לעיר, היו בה שני נושאי-משרות, שהרגישו את עצמם נפגעים מכהונתו של הרב החדש, שהיה צעיר מהם עשרות שנים.** האחד היה ראב"ד של טלז, והשני ראש השוחטים. לאחר השבת הראשונה, החליט הראב"ד לעזוב את העיר. תחילה כיהן כרב בעיר אחרת, ולאחר מכן התמנה לראב"ד בקהילה אחרת בלונדון. ראש השוחטים נפגע כאשר הרב דרש ממנו להראות לו את סכיננו, ועבר ללונדון וכיהן שם כשוחט.

בשל עזיבתם המהירה את העיר, הרב כמעט ולא התוודע אליהם. השוחט והראב"ד לא הודיעו לאיש את סיבת עזיבתם. הרב פתח, בטלז את ישיבתו, שהפכה ברבות השנים לאחת הישיבות המבוקשות ביותר. לאחר שנים הורגש לחץ כלכלי כבד בישיבה וראש הישיבה החליט לנסוע לגייס כספים. מקורביו היו בטוחים שיעד הנסיעה שלו תהיה העיר לודז', שהייתה ידועה כמקום מגוריהם של רבים מן העשירים היהודים באותה תקופה. אולם הרב, לתדהמתם, הודיע שהוא נוסע ללונדון.

גם כאשר ניסו מקורביו להסביר לו שבלונדון אינם מתגוררים יהודים חרדים רבים, והעיר אינה כשירה למסע מסיבי של גיוס כספים, לא השתכנע ועמד על דעתו לנסוע ללונדון. לאחר שבוע שלם של שהייה בלונדון, לא הצליח הרב לאסוף עשירית ממה שתכנן. היהודים המעטים שהתגוררו במקום, לא אירחו אותו בביתם. הוא נאלץ איפוא להתאכסן עם אנשים עניים וליבו דאב עליו על כישלון השליחות.

כאשר הגיעה השבת, לא ידע עדיין הגאון היכן יתאכסן. הוא הגיע לביה"כ הגדול. והנה ניגש אליו יהודי ומקדמו בברכת 'שלום עליכם רבה של טלז'. מששמע שאין לו מקום לאכול בשבת הזדעזע, והזמינו לביתו. במהלך סעודת ליל שבת, הציג בעל הבית את עצמו כמי שהתגורר בעבר בטלז, ואף הביע את געגועיו לחיים היהודיים המפכים בקרבה. "אינני מבין. אם הינך כל כך מתגעגע לעירנו, מדוע אינך חוזר אליה? מי מעכב בעדך?", שאל הגאון. הישיר בעל הבית את מבטו לעבר הגאון ושאלו: "האם הרב אינו מְפִרְנוּ?" אולם ראש הישיבה לא הכירו, מפני שהוא עזב את טלז ימים ספורים לאחר באו של הרב לשם.

"אני השוחט של טלז, שכיחתי במשרה זו שנים רבות". "ומדוע עזבת?", התעניין הגאון. השוחט, אמר: "כי נפגעתי מכם" וסיפר את הסיבה לעזיבתו. רבינו הזדעזע למשמע הדברים וברוב ענוותנותו, התחנן שימחל לו. הגאון המשיך והמשיך לבקש את מחילתו, וביקשו לומר בפיו בצורה ברורה שהוא מוחל.

למחרת בבוקר, כשהגיע רבינו לביה"כ, הושיבו השוחט ב'מזרח'. והנה מגיע האב"ד. לאחר התפילה נתן ברכת שלום-עליכם לרבינו. "רבה של טלז, האינך מכירני?" שאל. כשהגאון השיב בשלילה, אמר לו: "אני כיהנתי בתפקיד אב"ד בטלז עד בואכם לעיר". "ומדוע עזבתם?" שאל. האב"ד סיפר שנפגע מעצם בואו של הגאון לכהן כמרא דאתרא. רבינו הזדעזע בשנית ומבקש-מתחנן בענוותנותו, מהאב"ד, שימחל לו, ויאמר זאת בפה. האב"ד מחל. והזמינו לסעודת הבוקר ולסעודה שלישית. באותה שבת, בשעות אחר הצהריים. במוצאי שבת, התמוטט ראש ישיבה טלז, הגאון ר' אליעזר גורדון, ונפטר לבית-עולמו. (מעובד מתוך 'ברכי נפשי')

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב יוסף בוכריץ זצ"ל

הגאון רבי יוסף בוכריץ זצ"ל - נולד בשנת ה'תרמ"ה (1885) ב'חארה צגירה' (הרובע הקטן) שבג'רבא. משפחתו הייתה ידועה בחכמים, דיינים וסופרים מהעיר פאס שבמרקו, כשבצוק העיתים היגרו לג'רבה וללוב. עוד בילדותו נודעה שקידתו העצומה בתורה. תשוקתו ללימוד התורה לא ידעה שבעה. עבר לגור בעיר הבירה תוניס והתמנה לעוזרו של המרא דאתרא רבו הגאון רבי משה זקן מאזוז זצ"ל. בשנת ה'תרע"ה (1915) לאחר פטירת המרא דאתרא, מונה לכהן כדיין ברובע היהודי "חארה צגירה" בג'רבא, והוא בן שלוש שנה בלבד! בשנת ה'תרפ"א (1921) מונה לכהן כראב"ד קהילת זרזיס. היה נערץ על כל בני הקהילה וכן כיתת רגליו מכפר לכפר כדי להפיץ תורה. חריף ובקי עצום היה רבנו בכל חדרי התורה. כוחו גדול היה בנגלה ובנסתר ובחכמת הדקדוק. סייע לנזקקים ולעניים. ביום ה' אדר ה'תש"ט (1949) התבקש לבית עולמו. נפטר בגיל 64 שנים. **כשלושים שנה לאחר פטירתו**, ביום ר"ח אלול ה'תשל"ט (1979), הועלה לארץ ונקבר בהר הזיתים בירושלים. העיד נכדו ר' אליהו שהיה עד ביום שהעלו את רבינו עצמותיו היו שלו וזקנו היה שלם לחלוטין!

אביו: ר' אברהם (מנכבדי הקהילה וחבר בחברא קדישא המקומית, ולמחייתו עסק במכירת סדקית). **אמו:** מרת שרה. **מרבותיו:** הגאון ר' דוד הכהן גדישא זצ"ל (מח"ס "שירי דוד"), הגאון ר' משה זקן מאזוז, הגאון ר' שלמה דאנה. **מתלמידיו:** הגאון ר' משה הכהן דריהם זצ"ל (מח"ס 'ידי משה', כיהן כרבה של 'חארה צגירה' בג'רבא, ואחרי עלותו ארצה שימש כדיין בטבריה), הגאון ר' בנימין מיקיץ דידי זצ"ל (מח"ס "תולדות יצחק" ועוד), הגאון ר' סאסי הכהן זצ"ל (מח"ס "פרכת המסך" ו"מדרשו של שם ועבר"), הגאון ר' כמוס סופר זצ"ל (רב מושב עלמא) ועוד רבים. **מספריו:** **יוסף לקח** - חידושים על התורה ודרושים (2 חלקים) **זכרון יוסף** - חידושים וש"ת על ארבעת חלקי ש"ע **זכות יוסף** - דרושים **יקונטרס לחוקי ישראל** - מכתבי תורה מאב"ד תונס ר' ישראל זיתון לרבינו ומכתבים לר' משה זקן מאזוז ור' דוד בן בארון

ל הלא דברים נפלאים, שהובאו ע"י ידי ורעי, ר' עובדיה חן מחבר העלון 'פניני הפרשה' ועוד ספרים חשובים, ששוחח עם נכדו, ר' חיים בוכריץ שליט"א יו"ר מוסדות 'יוסף לקח': יום אחד בא אביו של רבינו לרבו ר' דוד הכהן, והודיעו כי היות והפרנסה בבית דחוקה עד מאוד, נאלץ לקחת את בנו יוסף שסייע בידו בעבודתו. ואכן, יצא הילד וסייע לאביו במסחרו, ובא ללמוד בימי חמישי ושישי. אך למרות שהיה משתתף בלימודים רק בשני ימים בשבוע, היה התלמיד המצטיין ביותר.

כששמע הגאון ר' מעתוק עתוגי הכהן זצ"ל (מח"ס 'יקר הערך', שמלבד גדולתו בתורה, היה ידוע כאיש חסד גדול ומרבה להיטיב), כי רבינו נאלץ לסייע בידי אביו למחייתו, ומפסיד את לימודיו, התמלא צער רב, כי הכיר את כישוריו של הנער, וראה בעיני רוחו כי עדיו לגדולות. מה עשה? הלך לאביו ועשה עימו הסכם: "אם ימשיך בנך ללמוד, אדאג כי עשרה פרנסים מהעיר ידאגו לכל מחסורך", שמע כך האב ונאות להצעה בשמחה. ואכן כך היה. רבינו המשיך לשקוד על תלמודו, ועשה חיל בלימודיו, בעוד רבי מעתוק שומר על הבטחתו, ודואג לכל מחסורם של בני ביתו.

ר' מעתוק רצה להיות בטוח, כי אכן הוא משקיע ב'הלום' הנכון, וביקש, אפוא, מהילד לבוא לפניו בכל סוף שבוע בכדי לעמוד על הישגיו. מדי יום שישי היה מגיע אליו רבינו וחוזר לפניו על כל אשר למד במשך השבוע, ולאחר הבחינה היה ר' מעתוק נותן בידיו את כל הכסף הדרוש בעבורו ובעבור בני משפחתו. **האמת היא, שלא עשרה פרנסים מהעיר היו מחזיקים ותומכים במשפחה, אלא ר' מעתוק בעצמו היה משלם את כל הכסום מכיסו הפרטי!** זכה רבי מעתוק והשקיע השקעה בטוחה, ובזכותו עמד לישראל אחד מעמודי התווך של עולם התורה.

על אף גדולתו העצומה, היה הוא בעצמו ממונה על חלוקת כספי הצדקה לעניים. ניתן היה לראותו מכתת רגליו ברחובות, ועובר מבית לבית לאסוף מצרכים עבור עניי העיר. לאחר מכן היה נושא בידיו שני סלים כבדים עמוסים מכל טוב, וסובב מבית נצרך למשנהו ומעניק במאור פנים מתכולת הסלים. חלק גדול מהמצרכים היו משלו, והשאר תרומת נדיבי העיר. בהיותו מעורה בחיי צאן מרעיתו, ידע להתאים את הנדבה למשפחה לפי צרכיה האישיים. למשפחה אחת שלח מזון, לשנייה בגדים, לשלישית תכשיטים וכיוצא בזה.

הקפיד על מתן בסתר, ודאג, שהעניים המקבלים לא יתביישו. פעם דרשו ממנו אנשי ועד הקהילה למסור את שמות האנשים מקבלי התרומה, אך רבינו סירב למלא את מבוקשם. מחשש, שלא יעמוד בלחץ גלגלות את השמות, **דרש לנכות ממשכורתו את סכומי הכסף שנתן לעניים.** אחד מבני הקהילה, בשם ורגני שועי סיפר כיצד היה רבינו מקיים את מצוות הצדקה בהסתר, מבלי לבייש את המשפחות הנזקקות. נוטל חבילה של בגדים, הולך ונוקש אצל המשפחה ומבקש להשאירה אצלם, בטענה כי אין לו כוח בידו לשאת אותה לביתו, וכי ייתכן, שישלח את בנו לקחת את החבילה, ואם לא יבוא, יכולים הם להשתמש בבגדים אלו. כך היה אומר ולא שב אליהם.

בשנת ה'תשט"ז בתקופת 'מבצע סיני', יצאו כנופיות מתפרעים ערביים, וקמו לעשות שפטים ביהודי זרזיס. מאות רבות של המוני מוסלמים משולהבים צעדו מהכפר למזאנסה הסמוך, כשבידיהם כלי משחית, ופניהם לזרזיס להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים שם, רח"ל. בדרכס, חלפו בסמוך לבית החיים היהודי, כשלתע קפאו על מקומם. **לעיניהם הנדהמות נתגלתה דמותו של רבינו הקבור שם, כשהוא ניצב עומד סמוך לקברו, עטוף בתכריכים לבנים כמלאך ה' צבאות, ומתרה בהם לבל יעיזו לבצע את זממם!** ראו הערבים, ובהלה ורעד אחזתם, ומיד שבו על עקבותיהם, ויהי לנס. סיפור זה סיפר, השומר הערבי של בית העלמין, שחזה במעשה זה במו עיניו.

הרב המקובל מארי סעדיה בן אור זצ"ל הידוע כאוהב ישראל- נולד בשנת ה'תרע"ד (1913) ביישוב חרף אל הייגה שבמחוז חוגריה בתימן. בגיל שלוש ידע כבר קרוא וכתוב, ומילדותו נחשב כעילוי. שקדנותו לא ידעה גבולות והיה הוגה ללא הרף בזוהר ובחשכה היה לומד בו לאור הלבנה. אביו שחש בשקיקה העצומה של בנו ללימוד התורה לא חסך מכספו והיה מקפיד לרכוש עבורו עוד ועוד ספרי קודש בכל פעם שסוחר הספרים היה מגיע לכפר פעמיים בשנה. פעם תמה הסוחר, אם אכן ראוי הילד בן השש לספר כה יקר של שני כרכים. משהגיע כעבור חצי שנה, בחן את הילד והופתע לגלות, כי הלה ידע בעל פה את כל שני הכרכים. הסוחר החזיר לאבי הילד את כל מחיר הספרים על אתר.

כבר בגיל 13 הוסמך לרבנות. גאון בנגלה ובנסתר. בצעירותו הנהיג את קהילת חרף אל הייגה. שמעו וגדולתו אף הגיעו לערביי הסביבה, אשר היו עולים אליו לבקש ברכה והצלה בעת מצוקה. בשנת ה'תש"ו (1949) עלה לארץ ישראל, אולם סירב לקבל משרה רבנית רשמית. למחיתו עסק בגננות וגם בזמן עבודתו לא פסק מלעסוק בתורה ולחדש חידושים.

לאחר פטירתו של מארי עובדיה בן חיים זצ"ל, שימש כמארי במשך 30 שנה של קהילת 'נצח ישראל-אור לבנים' ברעננה, וב-15 השנים האחרונות לחייו גם הנהיג את ביה"מ 'לאה ורחל' מיסודו של אחיו המקובל מארי חיים שלום זצ"ל. שקד על התורה יומם ולילה, כשהוא פרוש מענייני העולם הזה. כל הליכותיו היו בקדושה ובטהרה. שמר על עיניו ופיו בצורה מופלאה. מרבית השנה היה שרוי בתעניות דיבור, ושיאן היה מראשית חודש אלול ועד מוצאי יוה"כ במשך 40 ימים ללא הפסקה. ענותן מופלא. רבים פנו אליו כדי ליהנות מעצה ותושייה, ורבים מהפוקדים זכו לישועות. אוהב ישראל מופלא. הוענק לו תואר "יקיר העיר" רעננה. על שמו נקראו רחובות. נפטר ב-ה אדר ה'תשנ"ז (1997). ציונו ברעננה. חי כ-84 שנים.

אביו: ר' עובדיה בן שלום דורני. **אמו:** מרת חממה צבר סינואני. **אשתו:** מרת רחל. **בתו:** שושנה. **אחיו:** ר' אברהם שלום, ר' חיים שלום. **סבא:** שלום דורני (מצד אביו). **מרבותיו:** ר' חיים סינואני. **מתלמידיו:** ר' חיים עדני (הקים בירושלים בית מדרש על שמו ועל שם אחיו בשם 'אור

חי'), ר' דורון אחיאל (רב קהילת נצח ישראל בלונדון). **חברותא:** ר' יצחק הוברמן (העיד כי רבנו זכה לגילוי אליהו) **מספריו:** •ארזי אל •מחמדי אל •ערוגות הבושם •נתיבות החוכמה •קודש הילולים •נופת צופים •עצי בשמים •משנת חכמים •פאר מלכות

על העובדה כי הרב היה בעל רוח-הקודש יעידו הסיפורים המופלאים הבאים: אישה אלמונית מירושלים הגיעה לבית הרב כדי לבקש פתרון לבעיה שהייתה לה. כשהגיעה לביתו, בת הרב מסרה לה כי לצערה אביה מאושפז בביה"ח 'מאיר'. האישה לא היססה ומיד נסעה לבית-הרפואה אל הרב. בעודה מתקרבת אל הרב, עוד בטרם פצתה את פיה, הרב כנגדה אמר לה: 'אליהו- אליהו'. האישה נפעמה, שכן זהו שם בנה, ובעניינו היא הגיעה. יתירה מזו, בעודה משתהה נפעמת, הוסיף הצדיק ואמר: "שובי לביתך ויהיה בסדר". לא היה גבול להתפעלותה והתרגשותה, שכן מעולם לא דיברה קודם עם הרב, ומעולם לא סיפרה לו, באשר לבעייתה ובפעם הראשונה היא רואה את הצדיק, ומיד יודע באשר לבעייתה. מעוצמת ההתרגשות צייתה לדבריו וחזרה לביתה ללא היסוס. מיד כשפתחה את דלת ביתה, צלצל הטלפון ובעודה מרימה את שפופרת הטלפון מעבר לקו שמעה את קולו של אליהו בנה היקר, אשר זה כארבעה חודשים מטייל בחו"ל ולא יצר קשר כלל. לשמחתה השלמה בישר בנה, כי הוא החליט לחזור לארץ.

אחי נהג לבקר את כבוד הרב. אני שכל-כך רציתי להכירו הפצרתי באחי לצרף גם אותי. משהגענו לביתו של הרב, אחי דיבר עם הצדיק וביציאתו ממנו אמר לי **שלא צריך להטריד את הרב, אם מדובר בבעיות פרנסה או בעיות גשמיות**. התווכחתי קצת עימו בשקט במכונית. לפתע הרמתי את ראשי והרב עשה תנועה ביד שאני אגש אליו. אמרתי לאחי, הוא קורא לי. אחי נכנע. הרב היה בתענית דיבור והבנתי שהוא רוצה לשמוע מה אני רוצה. אמרתי לו: "ברכה לילדים ולי". הרב בירך אותנו והוסיף בברכתו עניין מסוים ביזמתו ושהייתי זקוק לאותו עניין עד למאוד. ואני פחדתי מאחי לספר לו על עניין גשמי זה, אבל הרב ידע בידוק מה שרציתי ובירך על כך.

חיים סעיד מפרדסיה חלה ל"ע במחלת הפרקינסון. גופו רעד כל כך, עד שלא היה יכול לאכול ולשתות. אחותו שושנה (תעיזי) באה בתחנונים למארי, שסייע לאחיה החולה. תחינותיה של שושנה נגעו ללבו של המארי, ובנוסף לעובדה שחיים הוא בן דודו, הניעו אותו לחרוג ממנהגו, שלא לעסוק בקבלה מעשית. המארי רשם קמע עם שם ומסרו לשושנה. האחות המסורה מסרה לאחיה חיים **ומה רבה היה שמחתה, כי ברגע ששם את הקמע על צווארו- הרעידות פסקו חלפו ב"ה. אחיה חזר לבריאותו הראשונה ואכל ושתה כאדם בריא לכל דבר**. חלפו כחמש שנים ופתאום המחלה חזרה וביתר שאת, ושוב חיים סעיד רועד ואינו מסוגל להכניס לפיו מאומה לא דברי מאכל ולא שתיה. טלפון בהול מפרדסיה למארי מבני ביתו. "בן דודך שוב חולה. מה עושים?!" והמארי עונה: "מה עושים? תשאלו את עצמכם, למה כבסתם את הקמע?". תדהמה אחזה במטלפן, הודה וביקש ברכתו, והשיחה הסתיימה. או אז ניגשו לכביסה היבשה, ומה **רב פלאם היה לראות, כי הקמע אכן בכיס המכנסיים, קרוע ובלוי**. בהבינם את גדולתו של המארי, אשר חזה מרחוק מה קרה לקמע, פנו שוב אליו בצר להם: "אנא רבנו, הכן לו קמע חדש". ענה להם המארי: "אני אוהב את בן דודי ורוצה בטובתו, אך איני עוסק בקבלה מעשית ולא רושם קמעות. למענכם פעם אחרונה, שאני אחרוג ממנהגי ואעשה זאת בשנית. אנא שמרו על הקמע מכל משמר". הצדיק שוב כתב קמע ומסר לו, ובאורח פלא שוב נתרפא חיים סעיד. **הרעידות חלפו, וחיים החל שוב לאכול ולשתות כאדם בריא לכל דבר**.

עין בעין היו פוניו רואים ישועות. יהודים וערבים כאחד היו מתדפקים על דלתו לבקשת עזרה. סיפר אחיו ר' אברהם שלום: "בכל פעם, כשהארבה היה עט על השדות- היו הערבים רצים בהלה לרבינו, והצדיק היה רושם שמות על פתקה ומתפלל, והארבה היה בורח ונעלם כלא היה!".

הגאון הרב דוד פוברסקי זצ"ל - נולד ב-י' שבט ה'תרס"ב (1902) בעיר ליובאן שברוסיה. הוריו שלחו אותו ללמוד בישיבת סלוצק הסמוכה. בפרוץ מלחמת העולם הראשונה הבריח את הגבול כדי להגיע לפולטבה, שם שהתה ישיבת מיר. הוא השתמש לצורך כך בדרכון של אדם ששמו יהושע פוברסקי, ומאז החליף את שמו ליהושע דוד פוברסקי, שם אשר הונח בספרו 'ישועת דוד'. במשך תקופה קצרה מאוד למד בישיבת סלבודקה אשר שהתה אף היא באותה עת בפולטבה. משם המשיך לישיבת מיר. בהמשך למד בישיבת פוניבז' בליטא ובישיבת קלם. לאחר מכן חזר לישיבת מיר.

לאחר חתונתו הצטרף לכולל של הרב אלחנן וסרמן בברנוביץ' ואף אמר שיעורים. בשנת ה'תש"א (1940) עלה לארץ עם משפחתו. זמן קצר לאחר מכן התמנה לר"מ ראשי בישיבת 'תומכי תמימים' של חסידות חב"ד בתל אביב. באלול ה'תש"ד נענה להזמנת הרב יוסף שלמה כהנמן לכהן כראש ישיבה בישיבת פוניבז', לצד ר' שמואל רוזובסקי. תפקיד אותו מילא למעלה מחמישים שנה. שקדנותו בתורה הייתה מופלאה. הרביץ תורה מתוך מסירות נפש. גאון. מעולם לא נסע לחופשה. על שמו רחוב בשכונת רמת אהרן בבני ברק. נפטר ב-ו' אדר ה'תשנ"ט (1999). חי כ-97 שנים. ציונו בבני-ברק.

אביו: ר' שלום. **אימו:** מרת פייגא לאה קוסטנוביץ. **אשתו:** מרת ציפורה (בת ר' דוד דב קרייזר - מראשי ישיבת קלצק. נישא בשנת ה'תר"ץ-1930). **מרבתי:** הגאונים ר' איסר זלמן מלצר, ר' ירוחם ליבוביץ ממיר, ר' יוסף שלמה כהנמן, ר' אלחנן וסרמן הי"ד. **מתלמידי:** ר' מרדכי שלמה ברמן (ראש ישיבת פוניבז'), ר' יעקב מרגלית, ר' יוסף צבי ריינהולד. **ילדי:** ר' ברוך דב פוברסקי (ראש ישיבת פוניבז' וחבר מועצת גדולי התורה), ר' שלום (ר"מ בישיבת 'קול תורה'), ר' ד"ר חיים. **חתנו:** ר' ברוך פינס. **מספריו:** **ישועת דוד** - על ש"ע **שיעורי ר' דוד** - על התלמוד **יישמרו דעת** - ענייני מוסר **מוסר ודעת • משכיל לדוד** - מאמרי מוסר על פי פרשיות התורה.

ר בינו מעולם לא הסכים לנסוע לנופש. גם בימי הקיץ הלוהטים, כאשר כל מי שהיה ביכולתו חיפש דירת קיץ כדי לנוח מעט מן החום הכבד של בני ברק, נשאר רבי דוד במקומו, ונימוקו עימו: "הרי לא יתכן שהדבר לא יגרום לביטול תורה, ודבר כזה אינו בא בחשבון!".

באחת השנים כאשר החום היה כבד במיוחד, והסבל גדול, פנתה הרבנית אל בעלה והודיעה לו שעלה בידה לסדר דירה בירושלים באופן שלא יגרם לו כל ביטול תורה. לאור זאת התחילו בהכנות לנסיעה. הרכב הוזמן, המזוודות הועמסו, ורק כשהכל היה מוכן לנסיעה הודיעה הרבנית לרבי דוד שאפשר לצאת לדרך.

בהגיעם לירושלים ביקשה הרבנית מכל בני המשפחה להמתין ברכב. היא עלתה יחד עם בעלה לדירה, סידרה לו את שולחן הלימוד ואת כל מה שהיה זקוק לו, ורבי דוד התיישב והתחיל ללמוד כדרכו בקודש. רק אז החלה הרבנית לרדת במדריגות כדי להעלות את משפחתה ואת המזוודות. אולם בשעה שירדה, נשמעה אנחה כבדה מפיו של רבי דוד.

חזרה הרבנית על עקבותיה, ולשאלתה, השיב רבי דוד: "הלא בעוד זמן-מה יהיה סדר מוסר בישיבה, ואני לא אהיה שם?!" אמרה הרבנית: **"גם לזה דאגתי. דירתנו סמוכה לישיבת מיר, וגם שם מתקיים סדר מוסר בדיוק באותה שעה. תוכל איפה ללמוד שם את סדר המוסר הרגיל"**.

רבי דוד הודה לרבנית על דאגתה ומסירותה והביע התפעלות ממחשבתה על כל פרט ופרט. התכוונה הרבנית לרדת במדריגות אולם שוב נשמעה אנחה מפיו ראש הישיבה. מיד חזרה הרבנית על עקבותיה ושאלה: "מה לא בסדר?". השיב רבי דוד: "אמנם נכון, אוכל ללמוד שם סדר מוסר, אבל אינו דומה סדר מוסר במקום הקבוע שלי ללימוד במקום אחר, אף על פי שגם זו ישיבה...". החליטה הרבנית במקום, שאם לראש הישיבה יגרם נזק רוחני כלשהו, היא מוותרת על כל החופש. **ואכן הם ירדו לרכב וחזרו כלעומת שבאו. הם הגיעו לבני ברק בדיוק בזמן שהתחיל סדר המוסר בישיבת פוניבז'...**

ר בינו זכה עד סוף ימיו להרביץ תורה בישיבה מתוך מסירות נפש. בשנותיו האחרונות ראו בו שהוא מזדקן אך עבודתו נשארה ללא שינוי. באחד הלילות עלה חום גופו עד שלא היה מסוגל להירדם. הוא לקח כדור הרגעה ונרדם. בשעה שלוש לפנות בוקר קם כהרגלו ללכת לישיבה.

שאלוהו בניו: "אבא, להיכן תלך?" השיבם: "אני הולך ישיבה". "אבל הינך חולה?". אמר להם: "אני מוכרח ללכת לישיבה". ולא שהה להפצרותיהם והכין עצמו ללכת לישיבה. שאלוהו הבנים: "ילמדנו אבינו מדוע כה עז חפצו ללכת לישיבה אף בימים שאתה חולה?". שתק, חיכה מעט, ואז סיפר להם:

"בעיר מולדתי התגוררה אישה חולנית מאוד. בערב יו"כ לא הסכימה אף לעלות בדעתה שלא תצום ביום הקדוש, גם לאחר שהרופאים שבדקו אותה פסקו שעליה לאכול ואסור לה לצום, סירבה לשמוע על כך. החליטו קרוביה להזמין פרופסור גדול בעל שם ומפורסם אולי ממנו תקבל את הדין.

הוא בדק את מצבה החמור ופסק שאסור לה לצום, אולם בראותו את סירובה הנמרץ שינה דעתו והפתיע את כולם באומרו: "אסור לה לאכול, וחייבת לצום". לתמיהת קרובי משפחתה הסביר "כי יותר סכנת נפשות נשקפת אם תאכל מאשר אם תצום". "גם אני", הפטיר ר' דוד, **"אם לא אלך לישיבה תהיה זו עבורי סכנה יותר גדולה מאשר אם אלך"**.

הגאון הרב משה גינז שלינגר זצ"ל - נולד בשנת ה'תרכ"ג (1862) בעיר אבראהאם. נודע כצדיק וגאון. היה בקי בכל חדרי התורה. שקדנותו היתה מופלאה והיה לומד ימים ולילות. היה קם ועוסק בתורה הקדושה כמעט בכל חצות לילה. היה ידוע כיחיד מומחה בענייני גיטין ומכל רחבי מדינת אונגראן הופנו לו שאלות בענייני גיטין. עסק בלימוד התורה הקדושה למרות שהיה בעל יסורים רבים. לאחר נישואיו בשנת ה'תרמ"ד (1883) עבר לקרסטיר והיה סמוך על שולחן חותנו במשך שנים. עזר למשפחות נדכאות רבות וסייע להוציא אותם מהמיצר. ענוותן מופלא. חכם הרזים, גאון ישראל נזר ועטרה. למרות שהיו אנשים שגמלו לו רעה, מעולם לא השיב להם. גם הגויים כיבדו את רבינו. תפילתו נודעה שמתקבלת לפני ה'. בשנת ה'תרנ"ד (1893) התחיל לשמש כאב"ד בקרסטיר. תפקיד אותו מילא במשך שלושים ואחת שנים עד יום פטירתו. נפטר ב-ו' אדר ב' ה'תרפ"ה (1925). חי כ-63 שנים. ציונו בקרסטיר.

סבא (מצד האב): ר' שמואל (אב"ד אבראהאם). **אבא:** ר' אלעזר שמחה בונים. **אימא:** מרת שרה רייזל. **אשתו:** מרת רחל (בת הרה"ג ר' אריה לייב וואהלבערג זי"ע מעיר קרסטיר. נישא בשנת ה'תרמ"ד). **מרבתינו:** הגאונים סבו, הגה"ק ר' שמואל (אב"ד אבראהאם), אביו, ר' אלעזר שמחה בונים, ר' שמחה בונם סופר מפרשבורג (מח"ס 'שבת סופר'). **ילדיו:** מרת רחל, ר' מאיר הירזל, מרת צירל, מרת רבקה. **מספריו:** יחוט המשולש- על מסכת אבות.

רבינו היה דורש בשבת הגדול ובשבת תשובה יותר מארבע שעות רצוף. אנשי קהילתו כיבדו אותו בשל תורתו וצדקתו. בגלל שלא רצו לפגוע בכבודו לא אמרו לו אף פעם, שיקצר בדבריו. לפני תפילת מוסף רבינו עלה על הדוכן מול ארון הקודש, כיסה את ראשו ואת פניו בטליתו הגדולה, כך שלא הסתכל לעבר הקהל. הדרשה התחילה בשעה 11 לפני הצהריים ונמשכה עד לאחר השעה שלוש. בעלי הבתים בינתיים התפללו תפילת מוסף בשקט, הלכו לביתם, קידשו, הלכו עם בני משפחתם לטייל ולבקר קרובים, אכלו ארוחת צהריים, שרו זמירות, ברכו ברכת המזון והלכו לישון. כשקמו מהשינה חזרו לבית הכנסת, ורבינו היה עדיין דורש. בסיום דבריו, הסיר את הטלית מעל ראשו, ושוב ראה לפניו את כל בית הכנסת מלא מפה לפה עם מתפללים, כפי שהיה בתחילת הדרשה כך נמשך הדבר עשרות בשנים, כשאנו יודע מה מתרחש בזמן הדרשה. (עלולו של אבא)

הרה"ק ר' ישעיה שטיינר מקרסטיר נהג כבוד גדול כלפי רבינו באופן יוצא מן הכלל. בכל שבת הוא הלך לבית הכנסת של העיר, לשמוע את דרשותיו של רבינו כשהוא יושב על מקומו כל זמן הדרשה, שלפעמים ארכה כמה שעות. כמו כן נהג להעניק מפעם לפעם מתנות לבית רבינו. לפני כל חג וחג הוא שלח סכומי כסף הגונים לרבינו. (מופת הדור)

הגה"ק ר' משה ניישלאס אב"ד שיכון סקווירא, סיפר: להרה"ח ר' שלמה הכהן אנג'ל ז"ל היה חנות גדולה למכירת מזון בעיר טאקאי. פעם אחת סבל מאוד ממכת עכברים אשר גרמו לו הפסד רב בבית אוצרו. כל הפעולות שעשה כדי להבריח אותם לא הועילו מאומה. בצר לו נסע ר' שלמה לר' ישעיה שטיינר. כחסידי מקורב לר' ישעיה טען לפניו ואמר: "הרבי יודע שאני נזר מאוד בהפרשת מעשר מנכסי. בכל סוף חודש אני מביא לרבי מעשר מכל מה שהרווחתי. בנוסף לזה אני מפריש שוב מעשר מנכסי ומחלק לעניים ואביונים. חז"ל אמרו, שהמונע עצמו מלהפריש מעשרות, העכברים מכלים את נכסיו. (ירושלמי מסכת דמאי פ"א ה"ג) למה מגיע לי עונש כזה, כאשר אני מפריש חומש מנכסי?"

כאשר ר' ישעיה שמע את דבריו, הוא ביקש ממנו שיראה לו את פנקס מעשרותיו. ר' שלמה רשם בפנקס חשבון מדויק של כל ההכנסות, שהרוויח במשך החודש, ובצד רשם בחשבון מדויק את סכום הכסף, שפיזר לעניים ואביונים. ר' ישעיה מצא שהוא אכן הפריש חומש, מכל מה שהרוויח. ר' ישעיה אמר לו: "כפי הנראה הנך צודק בטענתך כלפי הקב"ה, אבל אני יחידי, ולא יכול לפסוק דין תורה. לכן נושיב בית דין ותציע את טענותיך לפנינו!". כאשר ר' שלמה שמע את תשובתו, רצה לחזור מדבריו, אבל ר' ישעיה אמר לו: "היכנס לבית המדרש. תמצא שם את שני חתני שיושבים באוהלה של תורה. תצטרף עימם את האב"ד הגאון ר' משה גינז ותציע לפנינו את טענותיך. הם יוציאו לך פסק דין, כפי דינה של תורה". ר' שלמה עשה כאשר הורה לו. הוא נכנס לבית המדרש וניגש אל שני חתניו של רבו, הגה"צ ר' ראובן חיים קליין זי"ע והגה"צ ר' ישראל אברהם אלטר לאנדא זי"ע, וצירף אליהם גם את רבינו האב"ד. הוא הציע את טענותיו לפנינו, והם פסקו שעל פי דין תורה הוא צודק בטענותיו.

ר' שלמה ביקש מהם שיכתבו לו פסק דין תורה, אבל הם חששו לכתוב זאת באומרם, שאף על פי שעל פי דין תורה, אכן נראה שהוא צודק בטענותיו, אבל הם מפחדים להתערב בענייני שמיים. ר' שלמה אמר להם שר' ישעיה פקד עליהם שיפסקו לו דין תורה! הם צייתו לדבריו וכתבו לו פסק דין תורה. ר' שלמה חזר אל ר' ישעיה והראה לו את הפסק דין תורה שהוציאו הבית דין, והוא צירף את חתימתו הק' למטה בזה הלשון: "הנני מצטרף לכל הנ"ל הק' ישעיה בן מו"ה משה ז"ל". ר' ישעיה הורה לו לתלות את הפסק דין על כותל חנותו, ואמר ששוב לא יסבול עוד מעכברים. ר' שלמה חזר לעירו והדביק את הפסק דין על כותל חנותו. בלילה ההוא ראה לפתע מחנה גדול של עכברים יוצא מחנותו. הם הלכו בשורה ישרה זה אחר זה כחיילים היוצאים בגדוד, ועברו אל חנות הבשר ממולו שהיתה שייכת לנוכרי. לא נשאר אפילו עכבר אחד בחנותו. למחרת ר' שלמה פגש בשכנו הנוכרי בעל חנות הבשר. הנכרי התלונן לפניו ואמר: "אני לא יודע, מה קרה כאן. בבוקר פתחתי את חנותי ונבהלתי למצוא שם מחנה גדול של עכברים. אני לא יכול להיפטר מהם!". השיב לו ר' שלמה: "אני לא יודע. לא מצאתי אפילו עכבר אחד בחנות שלי!". (מופת הדור)

הרב יעקב בער רוזנבאום זצ"ל האדמו"ר מנדבורנה- נולד בסירט בשנת ה'תר"צ (1930). בזמן השואה נזהר לבל יכנס לפיו מאכלים אסורים. לאחר המלחמה סייע ליהודים בהברחת הגבול, שהיה בשליטת הקומוניסטים. בשנת ה'תש"ו (1946) החליט לעלות לא"י והצטרף לאניית מעפילים. בספינה בנה חדרון מקרטונים ולא יצא ממנו, כדי לא להיכשל במראות אסורים. בהגיעו לירושלים היה מתמיד בלימודו וישן רק שעות בודדות ביממה. הרבה בתעניות ובסיגופים.

בשנת ה'תש"ט (1949) עלה אביו לישראל והתיישב ביפו. ר' יעקב עבר לגור עמו והקים עמו את ישיבת "מאמר מרדכי" ביפו. בשנת ה'תש"כ (1960) עבר לגור בבני ברק. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תשל"ח (1978) מילא את מקומו והרחיב את החסידות ואף ליטאים הצטרפו לחסידות. בזמנו נבנתה קריית נדבורנה וביה"כ הגדול של נדבורנה בפאתי שיכון ויז'ניץ בבני ברק ("היכלי רוזנטל"). נהג לעשות תענית דיבור בימי שני וחמישי וכן מראש חודש אלול עד אחרי יום כיפור. **שקדן עצום. גאון בנגלה ובנסתר. עסק בקירוב רחוקים. רבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש. ענוותן מופלא. פיזר כספים בהצנע לכת וגמל חסדים.** נפטר ב-ז' אדר ה'תשע"ב (2012). חי כ-82 שנים. ציונו בהר-הזיתים שבירושלים.

אביו: האדמו"ר ר' חיים מרדכי רוזנבאום. **אמו:** מרת סימה רייזל (בתו של רבי אליעזר זאב מקרטשניף). **אשתו:** בתו של ר' משה הערש. **מרבתינו:** ר' יוסף צבי דושינסקי.

חברותא: המקובל ר' אשר זעליג מרגליות. **מתלמידינו:** ר' נתן נטע לנדמן (מרבני חולון), ר' צבי גלבשטיין (רב קהילת בית וגן באלעד), ר' יוסף מוגרבי (מחולון).

בנינו: האדמו"ר ר' אליעזר זאב (חתן ר' אהרן צבי וויצנר אב"ד פשמישל. כיהן כרב הקריה בב"ב וממשיך מקום אביו). האדמו"ר ר' מאיר יצחק אייזיק (חתן ר' זאב טברסקי. שימש כאדמו"ר בירושלים לאחר פטירת אביו). האדמו"ר ר' אשר ישעיה (חתן ר' יהושע רוזנברגר. שימש כאדמו"ר בביתר לאחר פטירת אביו). האדמו"ר ר' יוסף נפתלי (חתן ר' משה אליקים בריעה כהנא מספינקא. שימש כאדמו"ר באלעד לאחר פטירת אביו). ר' ישראל (חתן ר' חיים אליעזר הורנצ'יק, משגיח בישיבת נדבורנה). ר' אהרן דוד (חתן ר' צבי אלעזר ספרין מקומרנה בני ברק). ר' שמואל שמעלקע (חתן ר' מנחם דוד משאץ-ויז'ניץ). **חתנינו:** ר' שלום אהרן אשכנזי (ר"י נדבורנה, בנו של ר' אלימלך אב"ד מלבורן), ר' זלמן שפירא (בן האדמו"ר מנארול), ר' אשר אנשיל כ"ץ (נכד האדמו"ר מתולדות אהרן-ירושלים) ור' נפתלי שיינבאלג (בן רבה של עדזשווער-אנגליה).

פעם נסעו קבוצת אנשים מעם-עדתי בשעת בוקר מוקדמת להשתטח על קברי צדיקים בערי-הגליל. לאחר שעות ספורות נשמעה בשורה מרה, כי **רכב ובו מספר אנשים התגלגל לתוך וואדי, ר"ל.** על אתר ניגשו מקורביו בדאגה ובחלחלה לספר לו על כך, שמא הדבר נוגע לקבוצה הללו. רבינו השתתק לרגע-קט ומיד קבע: **"יש להתפלל על כלל ישראל. אבל לשאלתכם - אלו אינם האברכים משלנו"...** כך ידע הצדיק מכל אשר נעשה.

יפר ר' אשר אנשיל כץ חתן רבינו: "התמסרותו לכל יהודי, מתוך אהבת ישראל שהייתה ספוגה בו, הביאה למצב שהרב 'לקח ללב' כל צרה ודאגה של יהודי. פעם הייתי בבית ורבינו קיבל קהל למטה, ולפתע אני רואה אותו רץ ועולה במעלה המדרגות, ומתחיל לחפש משהו בבית בקדחתנות... ראיתי שהוא כולו נסער ומחפש משהו בדחיפות, ניגשתי ושאלתי בדרך ארץ, אולי אוכל לעזור? השיב לי רבינו, 'כן בוודאי, אני צריך משהו לעשות ברכה ואינני מוצא'. מיד רצתי, הבאתי כוס מים, ורבינו בירך 'שהכל נהיה בדברו' בכוונה עצומה, ואז הסביר לי: 'קיבלתי זה עתה קוויטל מיהודי מאוד כאוב, שפרש לפניי צרה קשה שהוא נתון בה. לא יכולתי לעמוד בכאב כזה, הרגשתי שכוחותי אזולים, הייתי צריך לרוץ למעלה לעשות ברכה, לקבל קצת חיות, ואני כבר צריך לשוב אליו', סיים רבינו ומיהר לקבל קהל

צדיקי אמת ניחנו בכוחות עילאיים, גם לרפא חולאים של ממש, ולהמציא להם מרפא. סיפרה יהודייה יראת שמים, כי ביום מן הימים צמח אצל ילדה הרך גידול פרא בולט על היד, כשפעמים אף תקפו אותו מכאובים עזים. **כשפנו עמו לרופא, קבע בפסיקה כי על אתר חייבים להסיר את הגידול על ידי ניתוח, כשמבקש להסדיר תאריך לעריכת הניתוח בימים הקרובים.** יום טרם ביצוע הניתוח נכנסה האם עם ילדה למעון הקודש פנימה לבקש את ברכת רבינו להצלחת המשימה. כששמע רבינו במה הדברים אמורים, תפס בידו של הילד, והחל מוליך את ידו הקדושה אנה ואנה על מקום החולי שבידו של הקט. לאחר מכן שילחו את הילד חזרה אל האם. **כאשר שבו לביתם הבחינה האם, כי הגידול הלך והצטמק עד שנעלם באורח דינאמי. בהגיע יום הניתוח כבר לא היה את מה לנתח... הגידול סר נעלם ואיננו!**

יפר הרב פולק שליט"א: "ההתמסרות רבינו לכל אחד ואחד הייתה כאב רחום לבן יקר ממש. הוא היה יכול לשבת עם כל אדם - גם עם אחד שלא הכיר- **שעה ושעה וחצי ושעתיים ושלוש שעות,** הכל כדי לחזקו ולעודדו ולנסות לראות איך יוכל לסייע לו. לא בחינם כבר כאברך צעיר המתינו אנשים לשיחה עמו עד השעות הקטנות של הלילה, רבינו היה מקשיב להם, מבין אותם ומנסה לעזור להם ככל יכולתו- וכולם היו לו כבנים". "שמעתי מאברך אחד", נזכר ר' פולק, "ששאל את הרבי על ניתוח מסוים, תוך שהוא מציין את עלותו - עשרת אלפי שקלים, סכום שאין לו לשלם. רבינו זי"ע המליץ לו, אכן, לבצע את הניתוח אצל רופא פלוני, **ותוך כדי כך התקשר לאותו רופא לוודא, כי הניתוח יבוצע בחינם!**" ההתמסרות שלו היתה מופלאה. הוא בא לבקר אותי בבית הרפואה כשהייתי חולה? הרי אני לא רבי ולא בן רבי, אברך שוכב בבית הרפואה, ורבינו בלי אומר ודברים מטריח לעלות אליו לבקר, זה הרי לא ייאמן!"

המשגיח הרה"ג רבי שלמה קאליש שליט"א, "כל רגע ורגע אצל רבינו נוצל עד תום. קרה לי פעם, שנקראתי אל הקודש פנימה לשעה 12:30 אחרי חצות הלילה, ולצערי איחרתי בשתי דקות. רבינו העיר לי בנועם שיח: **'אני חיייתי לך בשעה המדויקת, כבר שתי דקות שאני ממתין'...**

הרב יעקב בער רוזנבאום זצ"ל האדמו"ר מנדבורנה- נולד בסירט בשנת ה'תר"צ (1930). בזמן השואה נזהר לבל יכנס לפיו מאכלים אסורים. לאחר המלחמה סייע ליהודים בהברחת הגבול, שהיה בשליטת הקומוניסטים. בשנת ה'תש"ו (1946) החליט לעלות לא"י והצטרף לאניית מעפילים. בספינה בנה חדרון מקרטונים ולא יצא ממנו, כדי לא להיכשל במראות אסורים. בהגיעו לירושלים היה מתמיד בלימודו וישן רק שעות בודדות ביממה. הרבה בתעניות ובסיגופים.

בשנת ה'תש"ט (1949) עלה אביו לישראל והתיישב ביפו. ר' יעקב עבר לגור עמו והקים עמו את ישיבת "מאמר מרדכי" ביפו. בשנת ה'תש"כ (1960) עבר לגור בבני ברק. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תשל"ח (1978) מילא את מקומו והרחיב את החסידות ואף ליטאים הצטרפו לחסידות. בזמנו נבנתה קריית נדבורנה וביה"כ הגדול של נדבורנה בפאתי שיכון ויז'ניץ בבני ברק ("היכלי רוזנטל"). נהג לעשות תענית דיבור בימי שני וחמישי וכן מראש חודש אלול עד אחרי יום כיפור. **שקדן עצום. גאון בנגלה ובנסתר. עסק בקירוב רחוקים. רבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש. ענוותן מופלא. פיזר כספים בהצנע לכת וגמל חסדים.** נפטר ב-ז' אדר ה'תשע"ב (2012). חי כ-82 שנים. ציונו בהר-הזיתים שבירושלים.

אביו: האדמו"ר ר' חיים מרדכי רוזנבוים. **אמו:** מרת סימה רייזל (בת ר' אליעזר זאב מקרטשניף). **אשתו:** בתו של ר' משה הערש. **מרבתי:** ר' יוסף צבי דושינסקי. **חברותא:** המקובל ר' אשר זליג מרגליות. **מתלמידי:** ר' נתן נטע לנדמן (מרבני חולון), ר' צבי גלבשטיין (רב קהילת בית וגן באלעד), ר' יוסף מוגרבי (מחולון). **בניו:** האדמו"ר ר' אליעזר זאב (חתן ר' אהרן צבי וויצנר אב"ד פשמישל. כיהן כרב הקריה בב"ב וממשיך מקום אביו). האדמו"ר ר' מאיר יצחק אייזיק (חתן ר' זאב טברסקי. שימש כאדמו"ר בירושלים). האדמו"ר ר' אשר ישעיה (חתן ר' יהושע רוזנברגר. שימש כאדמו"ר בביתר). האדמו"ר ר' יוסף נפתלי (חתן ר' משה אליקים בריעה כהנא מספינקא. שימש כאדמו"ר באלעד לאחר פטירת אביו). ר' ישראל (חתן ר' חיים אליעזר הורנצ'יק, משגיח בישיבת נדבורנה). ר' אהרן דוד (חתן ר' צבי אלעזר ספרין מקומרנה בני ברק). ר' שמואל שמעלקע (חתן ר' מנחם דוד משאץ-ויז'ניץ). **חתניו:** ר' שלום אהרן אשכנזי (ר"י נדבורנה, בנו של ר' אלימלך אב"ד מלבורן), ר' זלמן שפירא (בן האדמו"ר מנארול), ר' אשר אנשיל כ"ץ (נכד האדמו"ר מתולדות אהרן-ירושלים) ור' נפתלי שיינבאלג (בן רבה של עדזשווער-אנגליה).

○ יפר הרב שפירא: סיפר לי יהודי, בדידיה הוה עובדה, שלפרקים חש במיחוש מסויים בגופו, ולאחר בדיקות שונות קבעו הרופאים כי יש צורך בנייתוח, והציעו בפניו לערוך מיד את הניתוח. הלה עשה חשבון, כי כדאי להיענות למועד המייד ולעשות את הניתוח, לפי שהמועד הניתן בדיחוי- יתכן ותקופת ההתאוששות תבוא על חשבון ימי הפורים, והמועד הנוסף שניתן כאפשרות לדחיה ממושכת עד אחרי חג הפסח - הרי מועד זה מתנגש באירוע משפחתי. ממילא, הסיק בפשטות, יש לערוך את הניתוח במועד המייד, וכשמסקנה זו בידי עולה לרבינו לבקש ברכתו. רבינו שמע את הסיפור והחישוב הנלווה, והשיב כי עדיף להשאיר את העניין לאחרי חג הפסח. הלה ניסה להסביר כי מועד זה מתנגש באירוע משפחתי חשוב, אך רבינו בשלו: "להשאיר את העניין לאחרי חג הפסח". כחסיד, לא הרבה לשאול, ועשה עפ"י הוראת רבינו. **מה רבה היתה הפתעתו, כי עד חג הפסח סיבת הניתוח נעלמה ואיננה...** במהלך החודשים שחלפו, כביכול יד נעלמה פתרה את המיחוש כלאחר יד, ועתה, אין כאן מיחוש... האירוע המשפחתי נערך כמתוכנן, ורק דבר הניתוח - הוא שנעלם מלוח הזמנים...

אל הרבי נכנס יהודי חשוק בנים ממרר בכי. הוא סיפר כי כבר עברו עליו שנים רבות. "חשוק בנים אני ולא זכינו לחבוק פרי בטן", תינה את צערו כשמיש את הקוויטל לרבינו. הרבי מביט אל היהודי, אוחז את הקוויטל, ועיניו הקדושות רואות. לפתע פוסק רבינו את פסוק וואומר: **"מדוע אתה בוכה ואני רואה לך בנים!"** כעבור שנה נכנס אל הקודש פנימה לבשר את בשורתו אשר התבשר.

כ היה אצל אברך צעיר המתגורר בבני ברק, שזה שנים רבות לא נפקד בזרע של קיימא, הקפיד הלה להתברך אצל ברוכותיהם של רבים וטובים. מה גם הרבה לדרוש ברופאים, אך מה' מצעדי גבר עוד לא הגיע הקץ לישועתו. האברך שמע מידידו כי בעיר שוכן הרבי מנדבורנה, וידיו רב לו בפקידת עקרות והמשכת ישועות מעל הטבע. האברך נכנס יחד עם נוות ביתו אל מעונו של הרבי זכותו יגן עליו, בבקשה שימשיך לו את ישועתו. רבינו האציל עליהם מברכות קדשו, אך האברך עדיין מתעקש ובקשה חדה בפיו: **כי מעוניין הוא בהבטחה דייקא -** כשאף מצהיר במפורשות כי מנגד הבטחה זו- באם יענה, יבטיח אף הוא לפעול גדולות ונצורות בעבודת השם. קם רבינו מכסאו ומתחיל להלך בחדרו אנה ואנה. האברך עומד לבקש על נפשו כי יאיר את ביתו באור השמחה לשמוע את קולו של הנער. רבינו מתיישב על כסאו ומתחיל להלום על השולחן כמה פעמים, כשבתוך כך מסתכל הרבה בציפורניו - כידוע בהנהגתו העילאית הסמויה בזה. לבסוף נענה רבינו: **"במועד כך וכך תיושע בבשורת בן"**. ההבטחה התקיימה במלואה ובדיוק נמרץ - חתם האברך את סיפורו בקול צהלה.

כה העיד על עצמו רבינו: **"ברגע שיהודי עומד על מפתן דלתי ואוחז בידית ביתי; יודע אנוכי מהי שאלתו ומה מצוקתו; ואת התשובה בו אמור אני להשיבו!"** ממשיך רבינו להוסיף: **"אך לא אמהר ואחפוז להשיבו על-אתר, אתן לו לשוח את מצוקת לבבו לשמוע את דבריו במלואם; מה גם שלא יהלך בתחושה כוזבת שאם היה מסביר כך וכך הייתה התשובה שונה"**... צא וראה גודל אהבתו אל כל יהודי ויהודי באשר הוא.

בעת ביקר פעמים רבות הרה"ק ה"בית ישראל" מגור אצל רבינו בעל ה"דבר חיים" ז"ע, הביט על בנו, רבינו, ולא הוריד את עיניו ממנו. לאחר מכן התבטא למשמשי: **"הראיתם?! כי בנו של רבי חיים מרדכי (רבינו הקדוש) השכינה שריה על פניו!"**

הרב יעקב בער רוזנבאום זצ"ל האדמו"ר מנדבורנה- נולד בסירט בשנת ה'תר"צ (1930). בזמן השואה נזהר לבל יכנס לפיו מאכלים אסורים. לאחר המלחמה סייע ליהודים בהברחת הגבול, שהיה בשליטת הקומוניסטים. בשנת ה'תש"ו (1946) החליט לעלות לא"י והצטרף לאניית מעפילים. בספינה בנה חדרון מקרטונים ולא יצא ממנו, כדי לא להיכשל במראות אסורים. בהגיעו לירושלים היה מתמיד בלימודו וישן רק שעות בודדות ביממה. הרבה בתעניות ובסיגופים.

בשנת ה'תש"ט (1949) עלה אביו לישראל והתיישב ביפו. ר' יעקב עבר לגור עמו והקים עמו את ישיבת "מאמר מרדכי" ביפו. בשנת ה'תש"כ (1960) עבר לגור בבני ברק. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תשל"ח (1978) מילא את מקומו והרחיב את החסידות ואף ליטאים הצטרפו לחסידות. בזמנו נבנתה קריית נדבורנה וביה"כ הגדול של נדבורנה בפאתי שיכון ויז'ניץ בבני ברק ("היכלי רוזנטל"). נהג לעשות תענית דיבור בימי שני וחמישי וכן מראש חודש אלול עד אחרי יום כיפור. **שקדן עצום. גאון בנגלה ובנסתר. עסק בקירוב רחוקים. רבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש. ענוותן מופלא. פיזר כספים בהצנע לכת וגמל חסדים. נפטר ב-ז' אדר ה'תשע"ב (2012).** חי כ-82 שנים. ציונו בהר-הזיתים שבירושלים.

אביו: האדמו"ר ר' חיים מרדכי רוזנבאום. **אמו:** מרת סימה רייזל (בתו של רבי אליעזר זאב מקרטשניף). **אשתו:** בתו של ר' משה הערש. **מרבתי:** ר' יוסף צבי דושינסקי.

חברותא: המקובל ר' אשר זעליג מרגליות. **מתלמידיו:** ר' נתן נטע לנדמן (מרבני חולון), ר' צבי גלבשטיין (רב קהילת בית וגן באלעד), ר' יוסף מוגרבי (מחולון).

בניו: האדמו"ר ר' אליעזר זאב (חתן ר' אהרן צבי וויצנר אב"ד פשמישל. כיהן כרב הקריה בב"ב וממשיך מקום אביו). האדמו"ר ר' מאיר יצחק אייזיק (חתן ר' זאב טברסקי. שימש כאדמו"ר בירושלים לאחר פטירת אביו). האדמו"ר ר' אשר ישעיה (חתן ר' יהושע רוזנברגר. שימש כאדמו"ר בביתר לאחר פטירת אביו). האדמו"ר ר' יוסף נפתלי (חתן ר' משה אליקים בריעה כהנא מספינקא. שימש כאדמו"ר באלעד לאחר פטירת אביו). ר' ישראל (חתן ר' חיים אליעזר הורנצ'יק, משגיח בישיבת נדבורנה). ר' אהרן דוד (חתן ר' צבי אלעזר ספרין מקומרנה בני ברק). ר' שמואל שמעלקע (חתן ר' מנחם דוד משאץ-ויז'ניץ). **חתניו:** ר' שלום אהרן אשכנזי (ר"י נדבורנה, בנו של ר' אלימלך אב"ד מלבורן), ר' זלמן שפירא (בן האדמו"ר מנארול), ר' אשר אנשיל כ"ץ (נכד האדמו"ר מתולדות אהרן-ירושלים) ור' נפתלי שיינבאלג (בן רבה של עדזשווער-אנגליה).

הגאון החסיד רבי חיים דוד קובלסקי שליט"א ראש בית המדרש 'מאורות הדף היומי' סיפר: את סוד התרחקותו מקשר גשמי אל האכילה, למד אבי מורי הגאון החסיד זצ"ל, שהיה מקורב במאוד לרבינו בימי חורפו. רבינו, שכל ימיו וילדותו ספון בעבודת קונו, אין לו פנאי להיכנס למטבח שבביתו. פעם, נקלע אורח למעון רבינו, ואיש מבני הבית לא היה שם. **שינה רבינו ממנהגו לכבוד האורח ונכנס למטבח להכין לו משקה. אלא שמצא עצמו נבוך, כי אין הוא יודע, היכן מיקום הכלים החלביים והכלים הבשריים...**

בימי השבעה, העידה הרבנית הצדקנית תליט"א, כי פעם, בעת שנחלשה, ביקש הרבי לסייע לה ולהכין עבורה משקה חם. כדי לבצע את המשימה, שאל אותה: **"כיצד מעמידים מיחם!?"** והיא נענתה ואמרה: **"לא, זה תפקיד שלי..."** עד כדי כך היה מרוחק אפילו מהפעולות החומריות היומיומיות הפשוטות, ועד כדי כך היתה עמידתה לימין קדשו, לאפשר לו להיות מובדל ומופרש מכל ענייני החומר.

ויפר ר' אשר אנשיל כץ חתן רבינו: רבינו לא היה יושב כל שבעת הימים מחוץ לסוכה, כששהה מחוץ לסוכה היה עומד. באחד מימי הסוכות ירד גשם זלעפות. חולפות עשר דקות ועוד עשר, כבר מחצית השעה חלפה וכבר כמעט שעה, והגשם ממאן להיפסק. רבינו ממתין בסבלנות מחוץ לסוכה בעמידה, ממתין לתום הגשם, אך זה לא נראה באופק...

"באותו זמן הייתי חתן של רבינו. העזתי וניגשתי אל הצדיק, ושאלתי, הרי כבר חלפה שעה מתום התפילה, והיינו רוצים לערוך סעודה, שהיא שמחת יום טוב אך הגשם מפרע. הרי ידועים סיפורי מופת מצדיקי קמאי, שהיו מוציאים מטפחת, מנפנפים בה אילך ואילך, והשמים היו מתבהרים מיד. שמא יראה לנו השווער גם כן מופת כזה? תשובתו הפתיעה אותי, 'בוא אתי', כך אמר, ניגשנו אל החלון הגדול שבסוכה ורבינו הרים עיניו אל השמים השחורים מעננים. **לאחר חצי דקה הוריד רבינו את עיניו הקדושות, ובתוך רגע כמימריה פסק הגשם מיידית!**" הרב כץ מוסיף: **"זה לא סיפור, זו לא גוזמא, זה לא אגדה – אני הייתי שם, וראיתי במו עיני!"**

לכל יהודי באשר הוא, רבינו מסר את נפשו להושיעו מצרתו ולחלצו מן המיצר. סיפר אחד בעניין קרובת משפחתו שחלתה ל"ע במחלה האיזמה באחד מאיבריה, עד שנאלצו לכתות האבר כליל ולהצמיד אותה למכשיר רפואי, בנייתוח בן שמונה שעות. היא מיאנה לעבור הניתוח והעדיפה לחיות את שארית חייה בכבוד, מאשר להגיע לכזה מצב סיעודי. היהודי הלה הזה בעל המספר נכנס אל הקודש פנימה, והחל לפתוח את פיו בבכי רב באוזני רבינו. וכך המשיך לבכות ולהתחנן על חייה. רבינו הזדעזע מאוד, ליבו הרחום והכואב בצרותם של ישראל לא יכול היה לסבול כגון-דא. ואמר: **"תמתין כאן!"** המתין היהודי הלה עשרים- וחמש דקות, ואז שב הרבי אל חדרו, כשפאותיו רטובות מהמקווה ואמר: **"בסייעתא דשמיא, הצלחנו להזיז את זה שמאלה. כעת לא יצטרכו לכתות, והכל על מקומו יבוא בשלום!"** היהודי הלה המשיך לאמר: **"רבי, מחור יש ניתוח של שמונה שעות"**. נענה רבינו והשיב בפסקיה: **"לא יהיה שמונה, יהיה חמש! ושיהיה בהצלחה..."** **בידיו של היהודי הלה נתונים שני הצילומים, זה שלפני הבטחת הרבי וזה שלאחריה, ובמו עיניו חזה בשינוי הדרסטי ובהתקדמות הרפואית.**

הגאון הרב ישראל יצחק הלוי רייזמן זצ"ל - נולד ב-ל' שבט אדר"ח אדר שנת ה'תרמ"ט (1889) בעיר העתיקה בירושלים בין החומות. נכנס לבריתו של אברהם אבינו ע"ה ב-ז' אדר ונקרא שמו בישראל ישראל יצחק ע"ש זקינו אבי אימו. משחר נעוריו נודע למתמיד עצום, ולמד מתוך יגיעה והבנה גדולה, ודרשת הבר-מצווה שלו היה כשנבחן בעל פה, על שלושת הבבות - קמא, מציעא ובתרא, ומיום ליום עלה ונתעלה עד שבגיל שש עשרה ידע את כל השולחן ערוך יורה דעה בעל פה.

לאחר חתונתו התחיל לעסוק גם בתורת הנסתר, והתקבל לחבר מן המניין בישיבת המקובלים 'רחובות הנהר' ומאז לא עבר עליו חצות לילה בשינה והיה קם כארי בחצות לילה ללמוד עד אור הבוקר ולהתפלל תפילת שחרית כותיקין. הרביץ תורה בישיבות 'חיי עולם' ו'תורת חיים' וכן היה ממייסדי ישיבת 'שפת אמת'. האדמו"ר רבי אברהם מרדכי אלטר מגור (בעל ה'אמרי אמת') העמידו בראשות הישיבה הקדושה 'שפת אמת'.

בשנת ה'תרפ"ט (1929) לערך התקבל לדיין וחבר בבית דין צדק העדה החרדית, בהמצלת הרבנים הגאב"ד רבי יוסף חיים זוננפלד והגאב"ד רבי יוסף צבי דושינסקיא והגאב"ד רבי זליג ראובן בנגיס, כשהם מעידים כי פסקיו ודרכי ההוראה שלו עולה על כל הרבנים שבירושלים, ואכן דלתי ביתו לא נסגרו ארבעים שנה ומכל קצווי הארץ שלחו אליו את שאלותיהם בהלכה העמיד וכוון את הכשרות המוהדרת של העדה החרדית את כשרות המקוואות והעירובין ועוד. **גאון בנגלה ובנסתר. ענוותן. בקיאותו המופלגת הפליאו כאשר הש"ס והשו"ע היו שגורים אצלו בעל-פה.** נפטר ב-ז' אדר ה'תשכ"ט (1969). חי כ-80 שנים. ציונו בהר-הזיתים. בצוואתו ביקש שלא להספידו ולא לכתוב מודעות ולהכריז ברמקולים בעיר, וכן ביקש שלא לכתוב על מצבתו שום תואר.

אביו: החסיד ר' נתנאל מפראגה (נאמן ביתו ואיש אמונו של הרה"ק רבי יצחק מאיר מגור, בעל ה'חידושי הרי"ם' והיה מבאי ביתו של בעל 'תורת חסד' מלובלין, ושימש את הגר"א מטשבונו, ורבי ישע'לה פראגר). **נשותיו:** חתנו של רמ"מ בובוואלד מצאנז (זיווג ראשון - נפטרה בעת הלידה כשנה לאחר נישואיהם), הרבנית מרת חיה שרה ע"ה (זיווג שני - בת הגאון ר' שלום לייב אייזנבאך מח"ס העמוקים 'באר יצחק' על סדר קדשים ו'תכלת מרדכי' על סדר טהרות. מגדולי תלמידי השרף המהרי"ל דיסקין וחתנו של ראב"ד ירושלים הגאון רבי אברהם אבא קוסובסקי).

מרבתי: הגאונים ר' אהרון אריש אייברשיטץ מראדושיץ ורבי שניאור זלמן (ה'תורת חסד' מלובלין), המקובל ר' חיים שאול הכהן דוויק (השד"ה, מגדולי מקובלי ארם צובא), המקובל ר' שלמה אליעזר אלפנדרי (ה'סבא קדישא'), ר' אברהם שמחה הורוויץ מבראנוב, האדמו"ר ר' דוד צבי שלמה בידרמן מלעלוב, ר' שמחה בונם מאוטווצק, האדמו"ר ר' אברהם מרדכי אלטר מגור (בעל ה'שפת אמת'), האדמו"ר ר' ישראל אלטר מגור (בעל ה'בית ישראל'). **מתלמידי:** הגאונים ר' ישראל יעקב פישר (בעל ה'אבן ישראל'), ר' יעקב ישעיה בלוי (בעל ה'פתחי חושן'), ר' מאיר ברנסדופר (בעל ה'קנה בושם'), ר' משה הלברשטאם (בעל ה'דברי משה'), ר' נפתלי פרנקל (בעל ה'אמרי בינה'), ר' מנחם מנדל מנדלסון (רבה של קוממיות), ר' לייב מינצברג (רבה של קהילת המתמידים) ועוד, ולהבחל"ח תלמידו אשר יצק על ברכיו מיום היוולדו נכדו הגדול הגאון המקובל רבי נתנאל סאפרין האדמו"ר מקאמרנא שליט"א. **בתו:** הרבנית מרת גאלדא לאה ע"ה (נישאה לגאון המקובל ר' שלום סאפרין, האדמו"ר מקאמרנא זצ"ל).

במשך כל שנות חייו עסק רבינו במצוות הצדקה. במעשה זה החזיק עוד לפני נישואיו. הוא היה גבאי הצדקה המפורסם של ירושלים, וחילק בכל ערבי שבתות וחגים אלפי חלות לעניי ירושלים, אפילו ביום חתונתו שהייתה ביום שישי כמנהג ירושלים, המשיך במנהגו לחלק חלות באומרו שאין העניים צריכים לסבול מפני כניסתו היום לחופה.

פעם אחת הלך רבינו ברחובות ירושלים, והנה הוא רואה לפניו את אחד מעשירי ירושלים הולך בעיניים עצובות יחד עם בנו. כששאל אותו רבינו להיכן הוא הולך, השיב העשיר שהוא הולך לרופא מכיוון שבנו חולה מספר ימים והוא מאוד חושש למצב בריאותו. שאל אותו רבי ישראל יצחק: "כמה כסף עליך לשלם לרופא?" - "חמש מאות שקל", השיב העשיר. "אם כן, תן לי את הכסף ותחזור לביתך ואני מבטיח לך שהבן יבריא". העשיר שמע לכל רבינו ונתן לו את הכסף לטובת צדקה ולמחרת למרבה הפלא קם בנו בריא ושלם כאילו מעולם לא חלה.

חנתו בזיווג שני הגאון רבי שלום לייב אייזנבאך חיפש חתן ת"ח לבתו היחידה מרת חיה שרה ע"ה, ודיברו בו נכבדות אם אחד הבחורים החשובים מירושלים, בדרך כשהוא הלך לפגוש את הבחור, פגש את רבי ישראל יצחק שהיה אלמן צעיר, והתחילו לדבר ולשוחח בדברי לימוד, וממש עמדו על הרחוב ודיברו ופלטו כמה שעות יחד, בסוף שאל אותו רבי שלום לייב אם הוא אברך או בחור, ענה לו שהוא אלמן צעיר, אז אמר לו: "אני אקח אותך לחתן לבתי הבחורה כי נראה לי שאין עוד כזה גאון בירושלים", ולא הלך לפגוש כלל את הבחור המדובר, ובתו הסכימה להינשא לו אע"פ שהיה אלמן אחרי שהאמינה לדברי אביה כי הוא הוא הגאון העתידי של ירושלים.

לפני שרבינו נפטר, היה שואל את כל המבקרים האם הגיע כבר יום ז' אדר הילולת משה רבינו. לשאלת המבקרים מדוע הוא מחכה לתאריך ז' אדר? ענה כי יום הברית שלו היה ב-ז' אדר, ויום הברית הוא יום ההולדת האמיתי של יהודי. ולכן הוא רוצה להיפטר ביום הולדתו כי הקב"ה ממלא שנותיו של צדיקים, וגם משה רבינו נולד ב-ז' אדר ומכיוון שנולד מהול, לא היה לו ברית לאחר שמונה ימים, ונפטר ב' אדר. וכן היה עם רבינו, שבתחילת כניסת יום ז' אדר נפטר.

האדמו"ר הרב יצחק אייזיק טאוב (טויב) מקאליב זצ"ל- נולד בסרנטש שבמחוז זמפלין בהונגריה בשנת ה'תק"א (1751). נולד ע"פ ברכתו של הבעש"ט הקדוש לאחר שהתארח בבית הוריו בדרכו לא". הבעש"ט שאל לבקשתם והם ביקשו שיברכם בזש"ק מאחר שהיו חשוכי בנים. אולם הרבי התנה זאת בכך, שיאבדו את כל רכושם ותחת זאת יקבלו בן, אשר יאיר את כל העולם והם הסכימו. זמן קצר לאחר לדתו נפטר אביו ובהיותו כבן שמונה נאלץ לצאת לעבוד כדי לעזור לאמו ושימש כרועה אווזים. ר' ליב שרה'ס הכיר בגודל נשמתו, ולכן שילם לאלמנה, כדי שתתן לו את הנער לגדלו. והוא על ידו לרבי שמלקה מניקלשבורג בעודו נער. בביתו נתחנך וגדל, והיה לאחד מתלמידיו המובהקים.

לאחר נישואיו עבר לגור בבית חמיו בטרנצאל. בשנת ה'תקמ"א (1781) חזר להונגריה לעיר קאלוב והתאכסן בבית הר' יעקב פיש במשך 11 שבועות. כאשר ביקש רבינו לנסוע משם, ביקש ר' יעקב כי ישמש כאב"ד. אולם רבינו לא הסכים. אולם ר' יעקב אמר לו שיתבע אותו שישלם עבור כל זמן שהתארח בביתו ובסיכומו של עניין הסכים לתפקיד והתעטר בכתר הרבנות בקאליב, והגלילות, שמנו מאתים ושמונים קהילות. ובהיותו כבן שלושים שימש כאדמו"ר במשך כארבעים שנה עד יומו האחרון. בעל יסורים גדול, וסבל הרבה ממחלת עור, עד שכמעט ולא יכל ללבוש בגדים. באגרת שכתב, בהיותו בן ארבעים ושתיים, הוא מתאר את עצמו כ"איש חלוש בטבע", שנתווספו לו "כמה מיני חולשות".

רבינו דאג להקמת ת"ת, ייסד חברה קדישא, הקמת קרנות ליישוב ארץ ישראל וייסד חברה לביקור חולים. החזיר אלפים לאבינו שבשמים. גאון בנגלה ובנסתר. התפרסם גם בזכות שיריו ומנגינותיו (העיד רבינו, שזכה להשיג את כל השירים שנגנו הלויים בבית-המקדש). **בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. ענוותן מופלא. ראה את אליהו הנביא.** נפטר ב-ז' באדר ב' ה'תקפ"א (1821) במוצאי שבת קודש. חי כ-70 שנים. ציונו בקאליב. על מצבתו לא נכתבו שבחים עפ"י בקשתו. בנו, ר' משה חיים שימש תחת אביו באדמו"רות.

אבינו: ר' משה יחזקאל (היה סוחר עשיר). **אמו:** מרת רייזל. **אשתו:** בת דודו ר' ענזיל כ"ץ. **מרבתינו:** ר' שמעלקא מניקלשבורג, ר' אלימלך מליז'נסק. **ילדינו:** ר' משה חיים מרוזדול (התחתן עם מרת רייזל, בת הצדיק ר' צבי הירש אייכנשטיין מזידיטשוב), ר' מאיר, ר' יעקב.

בנו הרה"צ ר' משה חיים זצ"ל מרוזדול היה חתנו של 'שר בית הזוהר' בעל עטרת צבי אייכנשטיין מזידיטשוב זי"ע, והיה סמוך על שולחן חותנו בזידיטשוב. שנה אחת ביקש רבינו, שבנו וכלתו יבואו לחוג אצלו את חג הפסח. מתחילה לא רצתה הרבנית רייזל לנסוע משם.

אומנם אביה הרה"ק מזידיטשוב הפציר בה ואמר: "הן הסדר שלי ראית והורגלת בו, עתה תראי גם את הסדר של מר חותנך הקדוש". ואחרי רוב הפצרות נסעו שמה. הרה"ק מזידיטשוב היתה דרכו להסב לסדר תיכף אחר התפילה, למען יוכל לאכול אפיקומן ולומר הלל קודם חצות. אמנם הרה"ק מקאליב לא ישב תיכף, והלך אנה ואנה, עד הגיע שעה 11 בלילה. והיה הדבר למורת רוח לכלתו, כי לא הייתה רגילה בזה.

לפתע ראתה, כי חותנה פותח את החלון, והנה באה עגלה רתומה לשני סוסים, ובה ישבו שלושה שרים וארבע שרות, והרה"ק קיבלם בחיבה יתרה ולאחר שהלכו סגר את החלון וישב לערוך את הסדר. כלתו בראותה זאת, כמעט נפשה יצאה מרוב עגמת נפש, כי לא הבינה מה זאת. ולא יכלה לשאול. ותכף אחר החג נסעה לביתה, וישאל אותה אביה: "מה ראית אצל חמייך הקדוש?" ותספר לו כדברים האלה. ויאמר לה אביה בהתרגשות גדולה: "דעי, כי היו אלו האבות והאימהות, שנשלחו מהעולם העליון, לאחר שחותנך הצדיק מיאן לערוך את הסדר, עד שיבטיחו לו מן השמים, שיושם קץ לצרותיהם של ישראל ותבוא הגאולה, וכך הרעיש עולמות, ובכדי להפיס את דעתו, שלחו את האבות והאימהות הקדושים, והם הגיעו להודיעו, כי לא בא עוד הזמן, ועליו לקבל זאת באהבה".

פעם אחת אמר ר' משה טייטלבוים הראשון מאוהלי ("הישמח משה"), כי התגלגל ארבע פעמים בעולם הזה. בפעם הראשונה היה מצאנו של יעקב אבינו, בשנייה היה מיוצאי מצרים, והיה גדול מאוד, ושמו נכתב בתורה. ועוד היה אומר: "אני זוכר היטב כל דבר. ואם יכניסוני אל הבית במצרים, אני אכיר את המצרי שהשאל לי כלי כסף וכלי זהב, ובמעמד הר סיני לא זו בלבד, שאני זוכרו לכל פרטיו, אלא אף אני זוכר, מי עמד לצדי". ובפעם השלישית לא רצה לגלות, מי היה אז. ובפעם הרביעית הוא בדור הזה. כאשר סיפרו זאת לפני רבינו אמר: "אני אגלה לכם, בפעם השלישית היה ירמיהו הנביא, והא לכם סימן, כי הוא מקונן מאוד על חורבן בית-המקדש, ולומד בכל יום קפיטל נ"ך בספר ירמיהו". וכאשר סיפרו זאת ל"הישמח משה" זי"ע אמר: "אם יודע, הוא יודע, אבל חידוש הוא בעיניי מהיכן יודע".

בקאליב גר רופא גדול בשם ד"ר יושא, ופעם עבר על פתח ביהמ"ד, שרבינו התפלל, וכשמע את התפילות בקול אדיר וחזק אמר: "זה מוכרח להיות גבורות ה', מפני שהאיש הזה אין לו כבר ריאות" כי ידע את מצב בריאותו של רבינו, שהיה חולה אנוש.

המקובל רבי אליהו הכהן הידוע בכינויו האיתמרי או בעל ה'שבט מוסר' זצ"ל: נולד באיזמיר בשנת ת"ט (1659). מחכמי איזמיר במאה ה-17-18. מגיל רך למד קבלה והקדיש את עיקר מרצו וזמנו לקבלה. מגדולי הדרשנים. מגיל צעיר החל לדרוש ברבים. ורבים השיב מעוון בדרשותיו ובתוכחותיו ובמתק לשונו. וכבר בא לו אדם מישראל בביתו יום שבת קודש אחר הדרוש ונשק ידיו, ואמר לו: 'ידע הרב כי הייתי מוכן לעשות עבירה והיום הזה בשומעי דרוש הרב, חזרתי בי ונפקחו עיני'.

במקרה אחר העיד על אדם שגילה את אוזנו כי היה בדעתו לאבד עצמו לדעת, ולאחר דברי הרב חזר בו. ביום מן הימים עלו ביתו וחנותו באש והוא הפך לעני גמור ובביתו לא היה מה לאכול. למרות זאת הצדיק עליו דין שמיים ואמר על הכל: "גם זו לטובה". בנוסף לצרה זו, תלאות רבות פקדו את הצדיק. בנו יצחק נפטר לפתע והוא התאבל עליו ימים רבים. אולם הוא המשיך להתעלות בדרכי ה'. נפטר ב-ח' אדר ב' תפ"ט (1729). חי כ-70 שנים.

אביו: ר' אברהם שלמה (שימש כרב באיזמיר, ונודע כבעל חסד וענוותן. חילק את כל כספו לעניים. עסק בפדיון שבויים וכאשר לא השיג את הסכום לשחרור, נכנס במקומו לבית-האסורים ואת האסיר שלח לשבות בביתו). **בנו:** ר' יצחק (נפטר בחיי רבינו). **מספריו:** קרוב לארבעים ספרים חיבר, אולם לא כל ספריו ראו אור הדפוס וחלקם נשרפו. **ישבט מוסר**- דברי מוסר וחיזוק לעבודת ה' **ימדרש האיתמרי**- דרשות **ימדרש תלפיות**- מדרשים ואגדות **מעיל צדקה**- על חשיבות הצדקה **אגדת אליהו**- פירוש על אגדות הירושלמי (ב' כרכים) **יידו בכל**- דרשות וחידושים **סימוכין לעד**- על התורה **יחוט של חסד**- ביאור על התורה **ידינא פשרא**- פירוש על שיה"ש, מגילת רות ומגילת אסתר **יולא עוד אלא**.

רבי אליהו הושפע רבות מאביו הגדול, ר' אברהם שלמה הכהן ששימש כרב באיזמיר, ונודע כבעל חסד וענוותן. הרבה לדאוג לעניים ולספק להם את צרכיהם. כאשר ניסה לאכופ אחרים להתנדב לצדקה, נתקל לעיתים בחירופים, כפי שהוא מספר: "התביישתי רבות מאנשים ריקים ופוחזים, אשר פערו פיהם לבלי חוק, באומרם, מה המעשה הזה, אשר הוא עושה?!". והוא היה מפייסם בדברים ולא היה כועס עליהם. **רושמי קורותיו מעידים עליו, שאת כל הונו היה מפזר לעניים וכל מר נפש היה פונה אליו.**

עסק בפדיון שבויים יהודים שנפלו בידי הנכרים לאחר גזירות ת"ח ות"ט והיה צורך בגיוס סכומי כסף עצומים כדי לשחררם. והיה מקבל בעבורם בושות רבות וחירופים, כדי לקבץ פדיונם מאנשים קשים אשר ביטחונם בממון. בין היתר מסופר על מפעלו המיוחד של רבי אברהם שלמה הכהן לעזרת העצורים בבתי הכלא של הנכרים. מנהגו היה שבערבי שבתות היה מפקיד סכומים גדולים בידי הנהלת בית האסורים על מנת שזו תשחרר את האסירים היהודים שיוכלו לשבות בביתם.

כמה פעמים אירע לו שהיה יוצא החבוש מבית האסורים ובורח ורבי אברהם שלמה היה מפסיד את דמי הערבות שהפקיד עבורו. קרה מקרה שפעם אחת כשלא היה בידו הסכום הנדרש לשחרר את האסיר, נכנס הוא במקומו לבית האסורים, ואת החבוש שהיה כלוא בבית האסורים שלח לשבות בביתו.

הושפע גם משני אחיו ובייחוד מאחיו הגדול, ר' יצחק. וכך מתארו: "מעולם לא לבש בגדי משי ולא שאר לבושים, אשר היו חדשים ולא מנעלים, לבד מטולאים על חורבן מקדש ה', ובהיותו בן שמונה עשרה שנים, חשקה נפשו להלוך לירושלים - ולא היה יכולת בידו להלוך, ומרוב חשקו שם לדרך פעמיו להלוך ברגליו אחר שיירה שהייתה הולכת והקדוש ברוך הוא עשה לו נסים אין חקר, והלוך לבית המדרש ולא יצא משם מעולם והיה מסתפק בהכרחי, ומעיד אני עליו שמים וארץ, שלא למד דבר בתורה שלא קיימה".

להלן סיפור מופלא אשר סיפר הקדוש ר' אליהו הכהן בספרו "מעיל צדקה", שיש בו רבות כדי ללמדנו על מעלת הצדקה ומהו השכר העצום השמור לעתיד לבוא: היה עשיר קמץ שנמנע כל ימיו מלתת פרוטה לצדקה, תמיד דחה הוא את בקשותיהם של העניים. באחת מפגישותיו של הרב עם אותו עשיר, שניסה ללא הצלחה לשכנעו לעזור לעניים, פנה אליו הרב ואמר לו: "בקשה קטנה לי אליך אנא ממך אל תשיב פני ריקם ותקיימנה", "מה היא בקשתך?" שאל העשיר. "כל אדם מגיע קיצו" ענה לו הרב והוסיף: "אנא! תן לי 'תקיעת-כף' שתבוא אלי בחלום לאחר פטירתך ותאמר לי מה נעשה בשמים בדיןך", "**בסדר גמור**" ענה העשיר, והושיט את ידו לתקיעת כף, "לפחות ירתיע עונשו את ההולכים בדרכו" חשב הרב.

לא עברו ימים מרובים ואתו עשיר נפטר ואף הופיע בחלומו של הרב כשכולו מאיר וזוהר באור יקרות. לתמיהת הרב: "איך זכה הוא לאור זה?" ענה העשיר: "כשהגעתי לבית דין של מעלה באו אלפי מקטרגים ומזיקים לחבל בנשמת, על אשר התעלמתי מהעניים והמסכנים. הייתי בחרדה נוראה, הבנתי שתוך דקות ימסרוני בידיהם של מזיקים אלו. ניסיתי לעורר רחמים על עצמי אך ללא הועיל.

לפתע הופיע מלאך זוהר ומאיר בעל כח רב, שגירש את כל המזיקים כולם והרגיעני באומרו: "**אל תחשוש לא יאונה לך כל רע**", והזכירוני, שמלאך זה נברא שלושה ימים לפני פטירת, עת הייתי סועד ארוחת בוקר - ובסיום ארוחתי הגיע עני ואביון והתחנן באומרו: "**אנא!!! תן לי דבר מאכל קטן, היות שכבר שלושה ימים לא אכלתי כלום**".

לבי נשבר ממראהו הנורא ונתתי לו רק את הביצה, שהייתה מונחת על השולחן, האיש בלע את הביצה ברעבתנות ויצא, ומאותה ביצה התחזק וניצל ממוות, ואף הצליח להביא מזון לבני ביתו, והוא זה שהצילני והאיר את פני באור יקרות זה.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים